

**«БІЛІМ ЖӘНЕ ЖАҢА
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР
ОРТАЛЫҒЫ» ЖШС**

**ТОО «ЦЕНТР ОБРАЗОВАНИЯ И
НОВЫХ ИННОВАЦИОННЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ»**

Бағдарлама жобасын қоғамдық талқылауға арналған сілтеме

[https: // center-nit.kz](https://center-nit.kz)

**«Білім берудегі менеджмент: қазіргі заманғы тәсілдер мен тиімді басқару»
атты білім беру мекемелері басшыларының біліктілігін арттыру курсының**

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Сағат саны: 80,108,144 ак.сағ.

Алматы 2024

1. Жалпы ережелер

1. «Білім берудегі менеджмент: қазіргі заманғы тәсілдер мен тиімді басқару» біліктілікті арттыру курсының оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) қазақ және орыс тілдерінде оқытатын жалпы білім беру мекемелері басшыларының біліктілігін арттыруға арналған.

Бағдарлама қазіргі заманғы білім беру менеджменті әдістері мен тәсілдеріне негізделген. Оқыту процесі білім беру ұйымдарының басшыларының басқарушылық дағдыларын жетілдіруге, сондай-ақ оқу процесін тиімді ұйымдастыру үшін қажетті теориялық және практикалық білімдерді игеруге бағытталған.

Бағдарлама тыңдаушыларға білім беру мекемелеріндегі басқару процесін тиімді ұйымдастыру үшін заманауи әдістер мен технологияларды меңгеруге, білім беру сапасын бағалау және оқу үдерісін жетілдіру дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді. Бұл курс білім беру ұйымдарының басшыларының кәсіби құзыреттіліктерін арттырып, білім беру жүйесінде тиімді басқаруды қамтамасыз ету үшін қажетті дағдыларды игеруге көмектеседі.

2. Осы педагогтердің біліктілігін арттыру бойынша білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын ескере отырып сәйкес әзірленді.

3. Бағдарламаның өзектілігі

Қазақстандағы білім беру жүйесі соңғы жылдары өзгерістерге ұшырауда, бұл өз кезегінде білім беру ұйымдарының басқару әдістерін жаңартуды талап етеді. Қазіргі заманғы білім беру мен оқыту процесінің тиімділігін арттыру мақсатында білім беру мекемелерінің басшыларына жаңа басқарушылық әдістер мен стратегияларды игеру қажеттілігі туындады.

«Білім берудегі менеджмент: қазіргі заманғы тәсілдер мен тиімді басқару» курсы білім беру мекемелерінің басшыларына білім беру ұйымдарын басқаруда инновациялық әдістер мен заманауи технологияларды қолдану арқылы білім сапасын арттыруды көздейді. Қазіргі уақытта білім беру саласындағы басқару, ұйымдастыру және дамыту мәселелері ерекше маңызға ие. Оқу орындарын басқару бойынша білімділігі мен дағдылары жоғары деңгейде болатын мамандардың қажеттілігі күн санап артуда.

Бұл курс педагогикалық менеджмент саласындағы білім беру басшыларына қажетті тәжірибелік және теориялық білімді қалыптастырып, жаңа педагогикалық әдістер мен басқару құралдарын пайдалануға мүмкіндік береді. Бұдан бөлек, білім беру мекемелерінде инновациялық өзгерістер мен

оқу процесінің тиімділігін арттыру үшін басшылардың басқарушылық құзыреттіліктерін арттыру маңызды болып отыр.

Қазақстанның білім беру саласында басқаруды жетілдіру мақсатында білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде жоғары кәсіби құзыреттілікке ие мамандардың даярлануы маңызды, бұл курстың өзектілігін айқындайды.

4) Курстық жұмыстың ұзақтығы 80 академиялық сағат – 10 күн, 108 академиялық сағат- 14 күн, 144 академиялық сағат-18 күн, оның әрқайсысы күніне 2 сағаттан (8 академиялық сағат) 4 сабақтан тұрады.

2.Глосарий

Адаптация – білім беру ұйымдарының өзгерістерге, жаңа талаптарға бейімделуі, сондай-ақ әртүрлі жағдайлар мен ресурстарға сәйкес білім беру үдерісін ұйымдастыру.

Білім беру менеджменті – білім беру ұйымдарындағы басқару процесін жоспарлау, ұйымдастыру, бағыттау және бақылау, сондай-ақ нәтижелерді бағалау жүйесі.

Білім беру стандарты – білім беру үдерісінде оқушылардың меңгеруге тиіс білім, дағды және құзыреттіліктерді анықтайтын нормативтік құжат.

Білім беру ұйымы – білім беру қызметін ұсынатын мекеме, мысалы, мектеп, колледж, университет, қосымша білім беру орталықтары.

Білім беру үдерісі – оқушылардың білім алу, дағдыларын дамыту және тұлғалық дамуына бағытталған әрекеттердің жиынтығы.

Білім беру технологиясы – оқу мен оқытудың тиімді әдістері мен тәсілдерін, құралдары мен құралдарын қолданудың кешенді жүйесі.

Инклюзивті білім беру – барлық балаларды, оның ішінде ерекше білім беруді қажет ететін балаларды білім беру үдерісіне толыққанды енгізу мен қолдау көрсету жүйесі.

Командалық жұмыс – білім беру ұйымындағы қызметкерлердің өзара әрекеттесіп, ортақ мақсаттарға қол жеткізу үшін бірлескен түрде жұмыс істеуі.

Қаржылық басқару – білім беру ұйымдарының қаржылық ресурстарын тиімді пайдалану және бюджетті жоспарлау.

Кәсіби даму – педагогтар мен білім беру қызметкерлерінің өз мамандықтары бойынша біліктілігін арттыру, жаңа білім мен дағдыларды меңгеру үдерісі.

Көшбасшылық – білім беру ұйымының басшысы мен жетекшілерінің ұжымға бағыт-бағдар беріп, нәтижеге жету үшін басқаруды ұйымдастыру қабілеті.

Менеджмент принциптері – басқару үдерісінде қолданылатын негізгі ережелер мен тәсілдер, мысалы, жоспарлау, ұйымдастыру, бақылау, коммуникация және т.б.

Мониторинг – білім беру үдерісінің сапасын бақылау және нәтижелерді талдау, сондай-ақ қажетті түзетулер енгізу мақсатында жүргізілетін жүйелі тексерулер.

Педагогикалық басқару – білім беру ұйымындағы оқыту мен тәрбие үдерісін басқаруға бағытталған әдістер мен тәсілдердің жиынтығы.

Педагогикалық ресурстар – білім беру үдерісін ұйымдастыру үшін қажетті құралдар мен мүмкіндіктер (мұғалімдер, оқулықтар, оқу бағдарламалары, техникалық құралдар).

Серіктестік – білім беру ұйымы мен оның сыртқы серіктестері (отбасылар, үкімет, қоғамдық ұйымдар, бизнес және т.б.) арасындағы қарым-қатынас.

Стратегиялық жоспарлау – білім беру ұйымының ұзақ мерзімді мақсаттарына жету үшін анықталған іс-шаралар мен стратегиялар.

Ұжымдық басқару – білім беру ұйымында басшылар мен қызметкерлердің бірлесіп басқаруға қатысуы, басқару шешімдерін бірлесе қабылдау.

Цифрлық технологиялар – білім беру үдерісін жетілдіруге және оңтайландыруға арналған ақпараттық технологиялар, интернет-ресурстар, онлайн платформалар және басқа да электронды құралдар.

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бағдарламаның жаңашылдығы

Цифрландыру мен технологияларды қолдану-қазіргі уақытта білім беру ұйымдарының басқару процесінде цифрлық құралдарды қолдану аса маңызды. Бағдарлама тыңдаушыларға білім беру мекемелерінің басқару процесін автоматтандыру, оқу сапасын мониторинг жасау үшін заманауи цифрлық платформаларды пайдалану әдістерін үйретеді. Бұл білім беру мекемелерінің басшыларын цифрландыруға бейімдеу және технологиялар арқылы басқару тиімділігін арттыруға көмектеседі.

Инновациялық басқару әдістері-бағдарламада білім беру ұйымдарының басшыларына арналған инновациялық басқару тәсілдері мен стратегиялық әдістер ұсынылады. Мысалы, басқару процесінде жасанды интеллект, үлкен деректерді талдау сияқты заманауи технологияларды пайдалану арқылы білім беру сапасын жақсарту және мектеп ішіндегі процестерді оңтайландыру жолдары қарастырылады.

Инклюзивті білім беруді басқару-бағдарлама инклюзивті білім беру тұжырымдамасына негізделген басқару әдістерін енгізуді көздейді. Бұл білім беру ұйымдарының басшыларына әртүрлі білім алу қажеттіліктері бар балаларға тең мүмкіндік жасау үшін оқу үдерісін тиімді ұйымдастыруды үйретеді.

Жүйелі және кешенді басқару тәсілдері-курстың жаңашылдығы – білім беру ұйымдарының ішкі процестерін кешенді басқаруға бағытталған тәсілдердің енгізілуі. Бұл басқару жүйесін тұтастай қарастырып, кадрларды дамыту, қаржылық жоспарлау, оқу сапасын арттыру және инклюзивті білім беру сияқты бағыттарды біріктіреді.

Көшбасшылық дағдыларды дамыту-қазіргі заманғы басшылардың басты міндеті – көшбасшылық және тиімді командаларды басқару. Бағдарлама басшыларға көшбасшылық дағдыларды дамыту, топтық жұмысты ұйымдастыру және басқару, мотивация және стратегиялық жоспарлау сияқты маңызды аспектілерді қамтиды.

Әлемдік тәжірибені қолдану-бағдарламада халықаралық білім беру жүйелерінің үздік тәжірибелері мен әдіс-тәсілдері қарастырылады. Тыңдаушылар әлемдік білім беру тәжірибесіне негізделген жаңа басқару шешімдері мен үлгілерін меңгереді.

Бағдарлама 5 модульден тұрады:

Модуль 1. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету	1.1 Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер
	1.2 Білім беру ұйымдарының басшыларының қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер.
	1.3 Білім беру басқарушыларының біліктілігін арттыру және сертификаттау туралы құжаттар
Модуль 2. Психолого-педагогикалық құзыреттілік	2.1 Білім беру ұйымдарында стратегиялық және операциялық басқарудың негіздері
	2.2 Білім беру процесін басқарудың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері
	2.3 Білім беру ұйымында қызметкерлерді басқарудағы психолого-педагогикалық тәсілдер

Модуль 3. Мазмұны

3.1. Қазіргі заманғы білім сапасы мен білім беру процестерін мониторингтеу тәсілдері	Бұл бөлім қазіргі білім беру жүйесінде білім сапасын бағалау әдістері мен стратегияларын қамтиды. Қатысушылар білім беру процесінің тиімділігін бағалаудың негізгі көрсеткіштері (KPI), оқу нәтижелерін мониторингтеу және бағалау әдістерін, сондай-ақ инновациялық технологиялар мен тәсілдерді енгізу арқылы білім сапасын жақсарту жолдарын зерттейді.
3.2. Білім беру процесін басқаруды цифрландыру	Бұл бөлімде білім беру ұйымдарын басқаруда цифрлық технологияларды енгізу әдістері мен құралдары қарастырылады. Курсқа қатысушылар мектепті басқаруды автоматтандыру, оқу процесін мониторингтеу, сондай-ақ қашықтан оқыту және оқушыларды бағалау платформаларымен танысады. Басқарушылық шешімдер қабылдау үшін деректерді пайдалануға ерекше назар аударылады.
3.3 Білім беру ұйымында өзгерістерді басқару: инновациялар мен реформалар	Бұл бөлімде білім беру реформаларындағы өзгерістерді басқарудың принциптері мен тәсілдері қарастырылады. Курсқа қатысушылар білім беру ұйымдарына инновацияларды енгізу әдістерін, педагогикалық және басқарушылық процестерді жаңа талаптар мен стандарттарға бейімдеуді зерттейді. Сондай-ақ реформаларға кедергілер мен оларды жеңу стратегиялары қарастырылады.
3.4. Серіктестік	Бұл бөлім білім беру ұйымдарының ата-аналармен,

педагогикасы: ата-аналармен, қоғаммен және сыртқы серіктестермен өзара әрекеттесу	жергілікті қауымдастықпен және басқа серіктестермен өзара іс-қимыл мәселелеріне арналған. Қатысушылар оқушылардың отбасыларымен серіктестік орнату стратегияларын, ата-аналарды білім беру процесіне белсенді тарту және сыртқы серіктестермен, мысалы, бизнес, қоғамдық ұйымдар және жергілікті билік органдарымен өзара іс-қимылды басқаруды зерттейді.
3.5. Білім берудегі көшбасшылық: басшылардың басқарушылық және көшбасшылық қасиеттерін дамыту	Бұл бөлім, білім беру ұйымдары басшыларында көшбасшылық қасиеттерді дамытуға арналған негізгі тәсілдер мен практикаларды қарастырады. Қатысушылар көшбасшылық әлеуетті қалыптастыру әдістерін, тиімді шешім қабылдау, топтар құру және басқару, сондай-ақ табысты басқарудың маңызды аспектісі ретінде эмоционалды интеллектіні дамыту бойынша білім алады.
3.6. Инклюзивті білім беру: инклюзивті білім беру ортасын басқару	Бұл бөлім инклюзивті білім беру ортасын құру, ерекше қажеттіліктері бар балаларға білім беру процесін ұйымдастыру, сондай-ақ осындай балалар мен олардың отбасыларына қолдау көрсетуді басқару мәселелеріне арналады. Курсқа қатысушылар инклюзивті оқытуға заманауи тәсілдермен және білім беру ұйымдарын түрлі білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеуге бейімдеу әдістерімен танысады.
3.7. Білім беру ұйымында қаржылық және материалдық-техникалық басқару	Бұл бөлім білім беру ұйымдарының қаржылық жоспарлау әдістері мен ресурстарды басқару құралдарын қарастырады. Қатысушылар білім беру ұйымдарының бюджеттерін құру және орындау негіздерін, материалдық және қаржылық ресурстарды тиімді бөлу әдістерін, сондай-ақ білім беру процесінің жоғары сапасын қамтамасыз ету үшін материалдық-техникалық базаны басқаруды үйренеді.
3.8. Мәдениет пен құндылықтарды дамыту-табысты білім беру процесінің негізі ретінде	Бұл бөлім мектеп мәдениетін қалыптастыру мен дамытудың маңыздылығын қамтиды, ол білім беру процесіне және ұйымдағы климатқа әсер етеді. Курс қатысушылары мектепте құрмет, толеранттылық, жауапкершілік және ынтымақтастық сияқты құндылықтарды дамытуға бағытталған оң, инклюзивті және қолдаушы атмосфераны құру әдістерімен танысады. Сонымен қатар, қатысушылар мұғалімдер мен оқушылардың

	мотивациясы мен қатысуын арттыру үшін ішкі бастамаларды әзірлеу мен енгізуді үйренеді.
3.9. Педагогикалық процесстерде жаңашылдықтарды басқару	Бұл бөлімде педагогикалық процесте жаңашылдық әдістері мен технологияларын енгізу тәсілдері қарастырылады. Курстың қатысушылары инновациялық педагогикалық практикаларды, оның ішінде жобалық әдіс, геймификация және басқа да заманауи тәсілдерді әзірлеу мен енгізудің негіздерімен танысады. Бұл бөлім білім беру мекемелерінің басшыларына жаңашылдықтарды мектептің ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тиімді енгізу жолдарын түсінуге көмектеседі.
3.10. Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы мәселелер мен шешімдер	Бұл бөлімде мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы негізгі мәселелер мен оларды шешу жолдары қарастырылады. Курстың қатысушылары оқушылардың физикалық, психологиялық және әлеуметтік қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қолданылатын заманауи әдістер мен стратегиялармен танысады. Сонымен қатар, мектептерде қауіпсіз орта қалыптастыру үшін білім беру мекемелері мен ата-аналар арасындағы ынтымақтастықтың маңызы және оқушылардың әл-ауқатын арттыру үшін қабылданатын шаралар қарастырылмақ.

Модуль 4. Білім беру процесін басқарудағы цифрлық технологиялар

4.1 Цифрлық технологияларды білім беру мекемелерінің басқару процесстеріне енгізу	Бұл бөлімде білім беру мекемелерінде басқару процесстерін цифрландырудың негізгі тәсілдері мен құралдары қарастырылады. Қатысушылар білім беру мекемелерінің басқару үдерістерінде қолданылатын заманауи цифрлық шешімдермен танысады, соның ішінде оқу процесін жоспарлау, мониторингтеу және бағалау жүйелері, сондай-ақ оқушылар мен мұғалімдердің тиімді өзара іс-қимылын қамтамасыз ету үшін цифрлық платформаларды пайдалану мүмкіндіктері. Бөлімде цифрлық технологияларды енгізу арқылы басқарудың тиімділігін арттыру және білім беру мекемелерінің қызметін жақсарту мәселелері қарастырылады.
4.2. Білім беру процесінің сапасын мониторингтеу және бағалау үшін	Бұл бөлімде білім беру процесінің сапасын мониторингтеу және бағалау үшін қолданылатын цифрлық платформалар мен құралдар қарастырылады. Қатысушылар білім беру

цифрлық платформалар	мекемелерінде оқу үдерісін тиімді бақылау, нәтижелерді бағалау және сапа көрсеткіштерін талдау үшін қолданылатын цифрлық шешімдермен танысады. Бұл бөлімде оқушылардың академиялық жетістіктерін, мұғалімдердің жұмысын және жалпы білім беру жүйесінің тиімділігін бағалау үшін цифрлық платформаларды қолданудың негізгі тәсілдері мен артықшылықтары талқыланады.
4.3 Оқу процесін цифрландыру: технологияларды тиімді пайдалану үшін тәсілдер мен стратегиялар	Бұл бөлімде оқу процесін цифрландырудың негізгі тәсілдері мен стратегиялары қарастырылады. Қатысушылар қазіргі заманғы цифрлық құралдар мен технологияларды оқу үдерісіне енгізу әдістерімен танысады. Оқу процесін цифрландырудың артықшылықтары мен қиындықтары талқыланып, оқытуды жақсарту үшін технологияларды тиімді пайдалану жолдары анықталады. Бұл бөлімде сондай-ақ цифрлық технологияларды оқушылардың оқу мотивациясын арттыру, жеке оқу траекторияларын қалыптастыру және білім беру сапасын жоғарылату мақсатында қолданудың ерекшеліктері қарастырылады.
4.4 Оқу процесінде коммуникация және ынтымақтастықты басқару құралдары	Бұл бөлімде оқу процесіндегі тиімді коммуникация мен ынтымақтастықты ұйымдастыру үшін қажетті цифрлық құралдар мен платформалар қарастырылады. Қатысушылар білім беру мекемелерінде педагогтар, оқушылар және ата-аналар арасындағы өзара әрекеттестік пен ынтымақтастықты жақсартуға арналған заманауи цифрлық шешімдермен танысады. Оқу процесінде коммуникацияны басқару құралдары, сондай-ақ бірлескен жұмыс пен топтық әрекетті ұйымдастыру үшін қолданылатын платформалар (мысалы, білім беру порталдары, электрондық күнделіктер, оқу платформалары) қолдану тәсілдері түсіндіріледі. Бұл бөлімде сондай-ақ білім беру мекемесінің ішкі және сыртқы қатысушыларымен коммуникацияны тиімді басқару стратегиялары да қарастырылады.
4.5 Цифрлық технологияларды пайдалана отырып қызметкерлерді басқару	Бұл бөлімде білім беру ұйымдарындағы қызметкерлерді басқарудың цифрлық құралдары қарастырылады. Қатысушылар цифрлық платформалар мен жүйелердің көмегімен педагогикалық қызметкерлерді таңдау, жұмыспен қамту, олардың кәсіби дамуын қамтамасыз ету және тиімділігін бағалау тәсілдеріне үйренеді. Қатысушылар қызметкерлердің жұмысын

	мониторинг жасау, нәтижелерін бағалау және өнімділікті арттыру үшін цифрлық технологияларды қолдану әдістері туралы ақпарат алады. Сондай-ақ, қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас жасау және олардың жұмыс сапасын жақсарту үшін қолданылатын электрондық ресурстар мен жүйелер де талқыланады.
--	--

Модуль 5. Қорытынды бағалау	5.1 Теориялық бөлім
	5.2 Практикалық бөлім

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты білім беру ұйымдарының басшылары мен педагогикалық қызметкерлеріне заманауи білім беру мен басқару технологияларын меңгерту, сондай-ақ білім беру жүйесінің тиімділігін арттыруға бағытталған кәсіби дағдыларды дамыту. Бағдарлама аясында қатысушылар басқару, педагогикалық үдеріс, инновациялар мен цифрлық технологияларды қолдану, инклюзивті білім беру және оқу сапасын мониторингтеу саласында терең білім мен дағдыларды игереді.

Менеджмент саласындағы білімдерін жетілдіру – білім беру ұйымдарындағы басқару процестерін тиімді ұйымдастыру үшін қажет дағдыларды меңгеру.

Цифрлық технологияларды енгізу және қолдану – білім беру үдерісін автоматтандыру, оқыту мен басқару жүйелерін цифрландыру.

Инклюзивті білім беру қағидаттарын ұстану – әрбір оқушының ерекшеліктерін ескеріп, барлық балалар үшін тең жағдай жасау.

Инновациялық әдістер мен құралдарды қолдану – жаңа технологиялар мен педагогикалық тәсілдер арқылы білім беру сапасын арттыру.

Көшбасшылық және басқарушылық қасиеттерді дамыту – білім беру ұйымының басшыларының басқарушылық және лидерлік дағдыларын жетілдіру.

Бағдарламаның міндеттері

Қазіргі заманғы педагогикалық әдістер мен технологияларды меңгерту - оқыту мен басқару процесінде заманауи әдіс-тәсілдер мен технологияларды пайдалану дағдыларын дамыту.

Мұғалімдердің көшбасшылық қасиеттерін дамыту - педагогикалық қызметтегі тиімді басқару мен көшбасшылықты арттыру үшін қажетті дағдылар мен білімді игеру.

Жаңа педагогикалық тәжірибелерді енгізу - мектептер мен оқу орындарында инновациялық және тиімді оқу әдістерін енгізуге мүмкіндік беру.

Жеке тұлғаға бағытталған білім беру тәсілдерін қалыптастыру - әрбір оқушының жеке қажеттіліктерін ескере отырып, оқу процесін ұйымдастыру мен басқарудың тиімді әдістерін үйрету.

Педагогикалық кеңістікте командамен жұмыс істеу дағдыларын дамыту - оқу ұйымдарында мұғалімдер мен басқарушы қызметкерлердің тиімді топтық жұмыс дағдыларын қалыптастыру.

Цифрлық білім беру құралдарын тиімді пайдалану - оқытушылар мен басқарушыларға цифрлық ресурстар мен платформаларды тиімді пайдалану жолдарын үйрету.

Инклюзивті білім беру принциптерін игеру - әртүрлі қажеттіліктері бар оқушылар үшін тең мүмкіндік қалыптастыру мен білім беруді ұйымдастыру дағдыларын жетілдіру.

Оқу орнының қауіпсіздігі мен тәрбиелік ортасын басқару - мектептер мен білім беру мекемелерінде оқушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету және тәрбие жұмыстарын ұйымдастыру әдістерін зерттеу.

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттіліктерін арттыру - педагогтардың білім деңгейін, тәжірибесін және практикалық дағдыларын жетілдіріп, кәсіби дамуына ықпал ету.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері:

Мұғалімдердің көшбасшылық және басқарушылық дағдыларын арттыру - тыңдаушылар білім беру ұйымдарында тиімді басқару мен көшбасшылықты жүзеге асыру үшін қажетті дағдыларға ие болады.

Жаңа педагогикалық әдістер мен технологияларды меңгеру - тыңдаушылар білім беру процесінде заманауи әдіс-тәсілдер мен цифрлық технологияларды тиімді қолдана алады.

Инклюзивті білім беру дағдыларын дамыту - тыңдаушылар әртүрлі қажеттіліктері бар оқушылармен жұмыс істеудің тиімді әдістері мен стратегияларын меңгеріп, инклюзивті білім беру жағдайында табысты жұмыс істей алады.

Командалық жұмыс дағдыларын жетілдіру - тыңдаушылар оқушылардың жетістіктерін арттыру үшін педагогикалық ұжыммен тиімді жұмыс істеуге және бірігіп мақсаттарға жетуге қабілетті болады.

Цифрлық білім беру ресурстарын қолдану дағдылары - мұғалімдер мен әкімшіліктер цифрлық платформалар мен құралдарды тиімді пайдалану арқылы оқу процесін басқару және бақылау жұмыстарын оңтайландырады.

Жеке тұлғаға бағытталған білім беру әдістерін қолдану - тыңдаушылар әрбір оқушының жеке қажеттіліктеріне сәйкес оқыту бағдарламаларын құра алады және оны жүзеге асыруда тиімді әдіс-тәсілдерді қолданады.

Оқу орындарында қауіпсіздік пен тәрбие жұмыстарын басқару - мұғалімдер оқушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ әлеуметтік және моральдық тәрбиені басқару саласында кәсіби дағдыларға ие болады.

Кәсіби даму мен білімді арттыру - тыңдаушылар өздерінің кәсіби құзыреттіліктерін арттырып, үнемі кәсіби даму жолдарын іздестіруге дайын болады.

Модуль 1. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету.

Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер — бұл білім беру жүйесінің дамуы мен қызметін реттейтін құқықтық құжаттар. Олардың негізінде білім беру ұйымдарының жұмыс істеу

тәртібі мен құқықтары, білім алушылардың құқықтары мен міндеттері, мұғалімдер мен білім беру қызметкерлерінің міндеттері мен құқықтары айқындалады. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесіндегі негізгі заңнамалық және нормативтік актілер мыналар:

Қазақстан Республикасының Конституциясы — елдің негізгі заңнамасы, оның ішінде білім алу құқығы мен еркіндігін бекітетін баптар бар.

Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңы (2007 жылғы 27 шілде) — Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы негізгі заң, білім беру жүйесінің құрылымы мен принциптерін анықтайды. Білім алушылардың, педагогтардың, білім беру ұйымдарының құқықтары мен міндеттері белгіленген.

Қазақстан Республикасының "Кәсіптік білім туралы" Заңы — кәсіптік білім беру жүйесінің негізгі бағыттары мен қағидаттарын айқындайды.

Қазақстан Республикасының "Инклюзивті білім беру туралы" Заңы — инклюзивті білім беруді ұйымдастыру принциптері мен оған қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін реттейді.

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі — педагогтардың еңбегіне қатысты ережелер мен шарттарды қамтиды.

Қазақстан Республикасының "Педагог мәртебесі туралы" Заңы - педагогтардың мәртебесін көтеруге, олардың жұмыс жағдайларын жақсартуға бағытталған заң.

Қазақстан Республикасының Білім беру мекемелерінің мемлекеттік стандарттары — білім беру ұйымдарына арналған оқу бағдарламалары, оқу жоспарлары, бағалау әдістемелеріне қатысты стандарттарды анықтайтын нормативтік құжаттар.

Қазақстан Республикасының "Білім алушыларды бағалау" жөніндегі нормативтік актілер - білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау және олардың қорытынды аттестаттау рәсімдерін реттейтін құжаттар.

Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары (МЖБС) — мектепке дейінгі, жалпы орта, техникалық және кәсіптік білім беру деңгейлеріне арналған міндетті стандарттар.

Қазақстан Республикасының Үкіметінің Қаулылары мен Министрлік бұйрықтары - білім беру жүйесін жаңарту, жаңашылдық енгізу және даму үшін мемлекет тарапынан қабылданатын нақты шешімдер.

Модуль 2. Психолого-педагогикалық құзыреттілік

2.1 Білім беру ұйымдарында стратегиялық және жүйелік басқарудың негіздері

Бұл бөлімде білім беру ұйымдарында стратегиялық және жүйелік басқарудың маңызды аспектілері қарастырылады. Тыңдаушылар стратегиялық басқарудың принциптері мен әдістерін, сондай-ақ жүйелі басқару модельдерін түсінеді. Стратегиялық басқару білім беру ұйымдарының мақсаттарына қол жеткізу үшін ұзақ мерзімді жоспарлауды қамтиды, ал жүйелі басқару білім беру процесінің барлық элементтерін біртұтас жүйе ретінде басқаруды көздейді.

Стратегиялық басқарудың мәні мен принциптері – білім беру ұйымдарының ұзақ мерзімді мақсаттарын анықтау, сыртқы және ішкі факторларды ескере отырып, стратегиялық жоспарларды құру.

Жүйелік басқару – білім беру ұйымында барлық бөлімшелер мен қызметтердің өзара байланысын және үйлесімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету.

Жоспарлау мен стратегияларды дамыту – білім беру ұйымдарының даму жоспарын құру, стратегиялық мақсаттарды анықтау және оларды жүзеге асыру жолдарын белгілеу.

Орта және ұзақ мерзімді жоспарлау – білім беру ұйымдарының мақсаттарын 5-10 жылдық кезеңдерге жоспарлау, білім беру сапасын арттыру, инновациялар енгізу.

Құрылымдық өзгерістер және ұйымдық мәдениет – білім беру ұйымдарының ішкі құрылымын басқару, қызметкерлердің мотивациясын және ұйымдық мәдениетті дамыту.

Тәуекелдерді басқару – стратегиялық басқарудың бір бөлігі ретінде білім беру ұйымдарының потенциалды тәуекелдерін анықтап, оларды болдырмау үшін шаралар қолдану.

2.2 Білім беру процесін басқарудың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері

Бұл бөлімде білім беру процесін басқару кезінде психологиялық және педагогикалық аспектілерді ескеру қажеттілігі қарастырылады. Психология мен педагогика білім беру саласында өте маңызды рөл атқарады, себебі олар оқушының дамуына, оқу үрдісінің тиімділігіне және педагогтар мен оқушылар арасындағы қарым-қатынастың дұрыс қалыптасуына тікелей әсер етеді.

Педагогикалық басқарудың мәні мен ерекшеліктері

Педагогикалық басқару дегеніміз – оқу процесін ұйымдастыру, оның нәтижелілігін арттыру және білім алушылардың дамуына әсер ету мақсатында педагогтардың жұмысына басшылық жасау.

Педагогикалық процесте мақсатқа жету үшін педагогтың білім беру мен тәрбие беру арасындағы байланысын ескеру маңызды.

Психологиялық аспектілердің әсері

Оқу үрдісінде оқушылардың психологиялық ерекшеліктерін ескеру маңызды. Бұл оқушылардың танымдық қабілеттерін, эмоциялық күйін және мотивациясын басқаруды талап етеді.

Оқушылардың психологиялық дамуы, олардағы стресстік жағдайлар мен мотивациялық кедергілерді түсіну.

Оқу процесінде тұлғалық және топтық қатынастар

Педагогикалық басқаруда тұлғааралық және топтық қатынастарды басқару да маңызды. Ұжым ішінде бірлескен жұмыс, топтық жұмыстарды ұйымдастыру, оқу барысында оқушылардың әлеуметтік белсенділігін дамыту.

Оқушылар арасында ынтымақтастықты қалыптастыру үшін педагогтардың коммуникативтік дағдылары қажет.

Мотивация және оқу процесін ынталандыру

Оқу процесіндегі мотивация мәселесі оқушылардың мақсатқа жетуге деген ынтасын арттыруды көздейді. Педагогтар оқу процесінің әр кезеңінде

оқушылардың мотивациясын жоғары деңгейде сақтап, оларды шығармашылық тұрғыда дамытуға ықпал етуі қажет.

Мотивацияның түрлері: ішкі мотивация (оқушының өзіне деген қызығушылығы) және сыртқы мотивация (оқушыны марапаттар мен бағалар арқылы ынталандыру).

Психологиялық қолдау көрсету

Білім беру процесінде оқушылардың психологиялық қиындықтарын жеңуге көмектесу үшін педагогтардың психологтармен тығыз байланыста болуы, оқушыларға психологиялық қолдау көрсету маңызды.

Психологиялық қолдау көрсетудің негізгі әдістері: стрессті жеңу, оқушылардың сенімділігін арттыру, өзін-өзі бағалауды қалыптастыру.

Дифференциация мен индивидуация

Әрбір оқушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру әдістері мен тәсілдерін бейімдеу. Бұл оқушылардың білім алу жылдамдығы мен оқу қабілеттеріне қарай оқытуды жекелендіруге мүмкіндік береді.

Дифференциация – оқушыларға бірдей оқу бағдарламасын ұсынғанымен, әрқайсысына жеке тәсілмен көмек көрсету. Бұл олардың өздігінен оқуына және сабаққа деген қызығушылықтарын арттыруға мүмкіндік береді.

2.3 Білім беру ұйымында қызметкерлерді басқарудағы психолого-педагогикалық тәсілдер

Бұл бөлімде білім беру ұйымындағы қызметкерлерді басқаруда психологиялық және педагогикалық тәсілдерді қолданудың маңыздылығы қарастырылады. Әрбір білім беру ұйымының тиімділігі тек қана оқушылардың білім деңгейіне емес, сонымен қатар оның қызметкерлерінің кәсіби даму деңгейіне, жұмыс мотивациясына және ұйым ішіндегі өзара қарым-қатынастардың сапасына байланысты болады.

Қызметкерлердің психологиялық күйін басқару

Ұжымдағы психологиялық ахуал қызметкерлердің жұмысқа деген қызығушылығы мен өнімділігіне тікелей әсер етеді. Оқытушылар мен қызметкерлердің эмоционалдық және психологиялық күйін қадағалау, стресс деңгейін төмендету үшін қажетті жағдайлар жасау маңызды.

Әр қызметкердің психологиялық ерекшеліктерін ескеру арқылы оның жұмысқа деген ынтасын және өнімділігін арттыруға болады.

Мотивация және кәсіби даму

Қызметкерлердің кәсіби мотивациясы – білім беру ұйымының жұмысының тиімділігін арттырудағы маңызды фактор. Педагогтар мен қызметкерлердің жеке қажеттіліктерін, мақсаттарын және жетістіктерін ескере отырып, жұмыс мотивациясын арттыру әдістерін қолдану керек.

Педагогтардың кәсіби даму мүмкіндіктері мен оларды кәсіби тұрғыда жетілдіру үшін арнайы тренингтер мен семинарларды ұйымдастыру.

Топтық динамика мен ұжымдық жұмысты басқару

Ұжымда тиімді топтық жұмыс ұйымдастыру үшін педагогикалық психологияны пайдалану қажет. Әр қызметкердің жеке қасиеттері мен топтық қатынастарды ескере отырып, ұжымдық атмосфераны қалыптастыру маңызды.

Қызметкерлердің арасында ынтымақтастықты қалыптастыру, жанжалдарды шешу және жұмыс процесіндегі коммуникацияны жақсарту үшін психологиялық құралдарды пайдалану.

Педагогтар мен қызметкерлер арасындағы сенім мен қолдауды арттыру үшін психологиялық тренингтер мен тимбилдинг шараларын ұйымдастыру.

Әлеуметтік қолдау мен қызметкерлердің өзін-өзі бағалауын көтеру

Әлеуметтік қолдау көрсету арқылы қызметкерлердің жұмысқа деген көзқарасы мен әлеуметтік жауапкершілігін арттыруға болады. Бұл оларға өз қызметінің маңыздылығын сезінуге және жалпы жұмысқа деген ынтымақтарын арттыруға көмектеседі.

Педагогтардың және басқа да қызметкерлердің өзін-өзі бағалауын дамыту арқылы олардың жеке және кәсіби дамуына ықпал ету. Тәуелсіз ойлау, шығармашылық және жанашылдыққа ұмтылу сияқты қасиеттерді дамыту.

Сенім және ашықтық

Ұжымдағы ашықтық пен сенімділік атмосферасын қалыптастыру қызметкерлердің өз идеяларын, ұсыныстарын ашық айтуларына және жаңа бастамаларға қатысуына мүмкіндік береді. Әкімшілік пен қызметкерлер арасындағы сенімді байланыс – тиімді басқарудың негізі.

Қызметкерлерге өз пікірлерін білдіруге мүмкіндік беру, пікірталастарды ұйымдастыру және жұмыс барысында пікірлерін ескерту олардың ұйымға деген сенімін арттырады.

Педагогикалық қатынастар және жұмыстың тиімділігі

Қызметкерлермен педагогикалық тұрғыда дұрыс қарым-қатынас орнату, оларға жұмыс тапсырмаларын беру кезінде педагогикалық тәсілдерді қолдану нәтижесінде олардың жұмыс өнімділігі артады.

Қызметкерлердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оларға арнайы тапсырмалар мен жауапкершілік беру, олардың кәсіби өсуін ынталандыру. Жанжалды жағдайларды басқару және шешу тәсілдері

Ұжымда туындайтын жанжалдар мен келіспеушіліктерді тиімді шешу үшін психологиялық әдістер мен техникаларды қолдану маңызды. Әр қызметкердің пікірі мен сезімдерін ескере отырып, проблемаларды талқылау және шешу әдістерін пайдалану.

Модуль 3. Мазмұны

3.1. Қазіргі заманғы білім сапасы мен білім беру процестерін мониторингтеу тәсілдері

Қазіргі заманғы білім беру жүйесінің тиімділігі мен сапасын бағалау маңызды мәселе болып табылады. Білім беру сапасы мен процестерінің мониторингі – білім беру ұйымдарының жұмысын бағалаудың, жетілдірудің және дамытудың негізі болып табылады. Бұл үрдіс білім беру жүйесінің тұрақты дамуын қамтамасыз етуге және оқушылардың сапалы білім алуын бақылауға бағытталған.

Білім сапасын мониторингтеу тәсілдері әртүрлі өлшемдер мен көрсеткіштерді қолдануды қамтиды. Оларға мыналар кіреді:

Нәтижеге бағытталған тәсіл – білім беру нәтижелері, оқушылардың білім

деңгейі мен дағдыларына байланысты мониторинг. Бұл тәсіл бойынша оқу үрдісінің нәтижелері, мысалы, ұлттық немесе халықаралық тесттер мен емтихандардың нәтижелері, оқушылардың білімі мен дағдыларын бағалау жүргізіледі.

Педагогикалық процеске бағытталған тәсіл – оқыту әдістемелерінің, педагогикалық стратегиялардың және оқу құралдарының тиімділігін бағалау. Бұл әдіс оқыту сапасы мен мұғалімдер мен оқушылар арасындағы қарым-қатынастарды тексеруге бағытталған.

Сапа басқару жүйелері – халықаралық стандарттарға негізделген сапа бағалаудың жүйелі тәсілдері. Мысалы, ISO 9001 және басқа да білім беру саласындағы сапа стандарттары білім беру мекемелерінде үнемі бағалау мен аудит жүргізуді талап етеді.

Психологиялық-педагогикалық диагностика – білім беру процесінің ішкі аспектілерін, мысалы, оқушының психологиялық жағдайы, мотивациясы, оқу қиындықтарын анықтау үшін пайдаланылады. Бұл әдіс білім беру сапасын жеке тұлғаның дамуымен байланыстырады.

Құжаттамалық мониторинг – оқу бағдарламалары, жоспарлар, оқыту нәтижелері және басқа да құжаттарды зерттеу арқылы білім беру процесінің жүзеге асуын бақылау. Бұл әдіс оқу процесінің жоспарлы түрде жүзеге асуын қамтамасыз ету үшін қажет.

Тәжірибелік мониторинг – оқушылардың білім деңгейін тексеру мақсатында түрлі тапсырмаларды орындау. Мұнда тесттер, емтихандар, эссе, жобалар, зерттеу жұмыстарын бағалау арқылы білім деңгейін анықтау жүзеге асырылады.

Интернет платформалары мен цифрлық ресурстар – қашықтан білім беру жағдайында цифрлық ресурстар мен онлайн платформаларды пайдалану. Мысалы, білім беру платформалары арқылы оқушылардың тапсырмаларын орындауы мен прогресін бақылау. Бұл тәсіл интернет және ақпараттық технологиялар арқылы білім сапасын бақылауға мүмкіндік береді.

Тренингтер мен семинарлар – мұғалімдердің және педагогтардың кәсіби даму деңгейін бақылау. Қызметкерлердің білім деңгейін арттыру үшін ұйымдастырылатын курстар, тренингтер мен семинарлар да мониторингтеу процесінің бір бөлігі болуы мүмкін.

Кері байланыс жинау – оқушылар, мұғалімдер, ата-аналар мен білім беру процесінің басқа да қатысушыларының пікірлері мен ұсыныстарын жинау арқылы білім сапасы мен процестерін бағалау. Бұл процесс оқушылардың қажеттіліктерін түсінуге және оларды

Онлайн платформалар мен бағдарламалық құралдар – білім беру ұйымдарының жұмысын бақылау үшін арнайы жасалған цифрлық жүйелер мен бағдарламалық құралдар. Олардың көмегімен мұғалімдер оқушылардың білім деңгейін, оқу процесін және нәтижелерін бақылай алады. Мысалы, білім беру нәтижелерін, оқыту бағдарламаларын және бағалау критерийлерін цифрлық түрде өңдеуге мүмкіндік беретін жүйелер.

Жасанды интеллект пен машиналық оқыту – оқушылардың оқу процесін және білім деңгейін бақылау үшін жасанды интеллект пен машиналық оқыту

алгоритмдерін қолдану. Бұл технологиялар оқушылардың білімін талдауға, дұрыс бағыттарды ұсынуға және оқыту процесін тиімді басқаруға көмектеседі.

Білім беру деректерін талдау – білім беру процесін талдау және болжау үшін деректерді жинау, өңдеу және талдау жүйелерін пайдалану. Бұл деректер оқушылардың оқу жетістіктерін, мұғалімдердің тиімділігін және білім беру әдістерінің нәтижелерін бағалауға мүмкіндік береді.

3.2. Білім беру процесін басқаруды цифрландыру

Қазіргі уақытта білім беру процесін басқаруды цифрландыру білім беру жүйесінің тиімділігін арттыру және инновациялық технологияларды қолдану арқылы сапалы білім беруді қамтамасыз ету мақсатында маңызды бағытқа айналууда. Цифрландыру білім беру мекемелерінің жұмысын жеңілдетіп, процестерді автоматтандырады, сондай-ақ білім алушылар мен педагогтар арасында тиімді байланыс орнатуға мүмкіндік береді.

Цифрландырудың білім беру процесіндегі рөлі

Білім беру процесін цифрландырудың негізгі мақсаты – білім беру жүйесінің барлық қатысушылары үшін жағдай жасау, білім беру сапасын арттыру, оқу үдерісін жеңілдету және тиімділігін жоғарылату. Цифрлық технологиялар арқылы оқу процесі, оқу жоспары, әдістемелік материалдар мен бағалау жүйелерін басқару мен бақылау мүмкін болады. Цифрландырудың келесі аспектілері білім беру процесінің сапасын арттыруға ықпал етеді:

Ақпараттық жүйелер мен платформаларды пайдалану – білім беру мекемелерінде ақпараттық жүйелерді енгізу оқу процессін тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Бұл жүйелер арқылы оқу жоспарлары, сабақ кестелері, оқу нәтижелері мен бағалау критерийлері автоматты түрде есептеліп, бақылауға алынуы мүмкін. Мысалы, оқушылардың тапсырмаларын бағалау, оқу жетістіктерін мониторингтеу, мұғалімдер мен оқушылар арасындағы қарым-қатынасты реттеу сияқты процестер цифрландыру арқылы жеңілдейді.

Қашықтан білім беру және онлайн оқу платформалары – қашықтан білім беру жүйесі пандемия жағдайында әлемнің көптеген елдерінде қолданылып, білім беру процесін онлайн форматқа ауыстырудың қажеттілігін көрсетті. Цифрлық білім беру платформалары оқушылар мен студенттерге сапалы білім алуға мүмкіндік береді. Бұл платформалар оқу материалдарын жіберу, тапсырмаларды орындау, оқушылардың нәтижелерін бағалау және кері байланыс алу үшін тиімді құралдар болып табылады.

Оқу және оқу әдістемесі материалдарының цифрлық түрі – оқу материалдары мен әдістемелік нұсқаулықтардың цифрландыруы мұғалімдерге оқу процесін басқару мен оқушыларға тиімді ақпарат ұсынуға мүмкіндік береді. Электронды оқулықтар, мультимедиялық ресурстар, сандық тесттер мен жаттығулар оқушылардың білімін арттыруға және оқу материалдарын түсінуді жеңілдетуге септігін тигізеді.

Деректерді талдау және мониторинг – білім беру процесін цифрландыру арқылы оқушылардың білім деңгейі мен оқу нәтижелерін бақылау оңайға түседі. Бұл жүйелер деректерді автоматты түрде жинап, өңдеп, талдауға мүмкіндік береді, соның арқасында білім беру мекемелері оқушылардың білім деңгейін бақылай алады және тиісті түзету шараларын уақытында енгізе алады.

Педагогикалық кеңес беру мен кәсіби даму – мұғалімдерге арналған онлайн курстар, вебинарлар және семинарлар білім беру процесін цифрландыруда маңызды рөл атқарады. Мұғалімдер мен педагогтар үшін онлайн кеңес беру жүйелері, кәсіби даму бағдарламалары педагогикалық әдістемелерді жақсартуға және жаңа технологияларды қолдануға көмектеседі.

Қаржылық және әкімшілік басқару – білім беру мекемелерінде қаржылық және әкімшілік жұмыстарды цифрландыру оқу процесін тиімді ұйымдастыруға көмектеседі. Бұл жүйелер қаржылық есептілік, бюджеттік жоспарлау және әкімшілік процестерді автоматтандырады, мұғалімдер мен қызметкерлердің уақытын үнемдейді.

3.3 Білім беру ұйымында өзгерістерді басқару: инновациялар мен реформалар

Қазіргі білім беру жүйесінде өзгерістер мен инновациялар білім беру процесінің тиімділігін арттыру, жаңа талаптарға сай болу, сондай-ақ қоғамның дамуына сәйкес білім беру қызметтерін жетілдіру мақсатында маңызды рөл атқарады. Бұл өзгерістерді басқару білім беру ұйымдарының тұрақтылығы мен дамуын қамтамасыз ету үшін өте маңызды. Инновациялар мен реформалар білім беру ұйымдарының жұмысын жақсартуға, оқу сапасын арттыруға, педагогтар мен оқушылардың қажеттіліктерін ескеруге, сондай-ақ әлемдік стандарттарға сай болуға бағытталған.

Цифрландыру мен жаңа технологияларды енгізу – қазіргі заманғы білім беру жүйесі технологиялардың қарқынды дамуына байланысты үлкен өзгерістерді бастан кешіріп жатыр. Цифрландыру оқу процесін тиімді ұйымдастыруға, ақпараттық жүйелерді пайдалану арқылы оқу материалдарын басқаруға, білім беру нәтижелерін бағалауға мүмкіндік береді. Бұл бағыттың маңызды элементтері: электронды оқулықтар, онлайн-курстар, қашықтан оқыту жүйелері, цифрлық тестілеу және білім беру платформаларын қолдану.

Инклюзивті білім беру – білім беру ұйымдарында әртүрлі қажеттіліктері бар балаларды қабылдау және оларға тең мүмкіндік беру арқылы инклюзивті білім беру жүйесін дамыту маңызды. Бұл процесс барлық балалардың білім алуына арналған қолайлы жағдай жасауға бағытталған. Инклюзивті білім беру реформалары арқылы әлеуметтік және білім беру теңдігі қамтамасыз етіледі.

Педагогикалық әдістемелер мен оқу мазмұнын жаңарту – білім беру реформалары педагогикалық әдістемелерді, оқу бағдарламалары мен оқу жоспарларын жаңартуды көздейді. Бұл жаңартулар оқушыларды заманауи дағдылармен қамтамасыз етіп, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға мүмкіндік береді. Оқу бағдарламаларын қайта қарау оқыту әдістерін түрлендіруге, шығармашылық ойлау мен сыни ойлауды дамытуға, сондай-ақ кәсіби дайындықты жетілдіруге бағытталған.

Жобалық және практикалық оқыту әдістерін енгізу – инновациялық білім беру тәсілдерінің бірі — жобалық оқыту мен практикалық дағдыларды дамыту. Бұл әдіс оқушыларды нақты өмірдегі мәселелермен таныстырып, оларды шешу дағдыларын меңгертуге мүмкіндік береді. Мұндай тәсілдер оқушылардың сыни ойлау қабілеттерін арттырып, оларды еңбек нарығына дайындайды.

Құзыреттілікке бағытталған білім беру – құзыреттілікке бағытталған

білім беру жаңа білім беру стандарттарына сәйкес, оқушылардың белгілі бір дағдылар мен білімдерді меңгеруіне бағытталған. Бұл тәсіл оқушыларға жеке білім беру траекториясын қалыптастыруға, олардың қызығушылықтарына сәйкес білім алуға мүмкіндік береді.

Оқушылардың психологиялық және әлеуметтік қолдауы – білім беру ұйымында оқушылардың психологиялық жай-күйіне ерекше назар аудару қажет. Оларға әлеуметтік қолдау көрсету, психологиялық кеңестер беру және эмоционалды денсаулығын жақсарту үшін арнайы бағдарламалар мен жобалар енгізу оқушылардың жеке дамуына оң әсер етеді.

Мұғалімдердің кәсіби дамуы – өзгерістерді басқаруда педагогтердің кәсіби дамуы мен біліктілігін арттыру ерекше рөл атқарады. Білім беру ұйымдарының мұғалімдеріне арналған оқыту курстары, семинарлар мен тренингтер кәсіби біліктілікті жоғарылатуға, жаңа педагогикалық әдістерді меңгеруге мүмкіндік береді. Бұл педагогтардың оқушыларға сапалы білім беру мүмкіндіктерін арттырады.

3.4. Серіктестік педагогикасы: ата-аналармен, қоғаммен және сыртқы серіктестермен өзара әрекеттесу

Серіктестік педагогикасы - бұл білім беру жүйесінде мектептің, ата-аналардың және қоғамның арасындағы тығыз ынтымақтастыққа негізделген модель. Бұл тәсіл барлық қатысушылардың ортақ мақсатқа бағытталған күш-жігерін біріктіруге мүмкіндік береді. Оның басты мақсаты — балаларға сапалы білім беру, олардың жеке дамуымен қатар, әлеуметтік және эмоционалды қажеттіліктерін қанағаттандыру.

Серіктестік педагогикасы оқу процесін тиімді ұйымдастыруды қамтамасыз етеді, сондай-ақ балалардың оқу мотивациясын арттырады. Бұл жүйе ата-аналармен, қоғаммен және сыртқы серіктестермен тығыз байланыс орнатуға және әр тараптың өз міндеттері мен жауапкершіліктерін түсінуге негізделеді. Мектеп пен отбасы арасындағы үйлесімді жұмыс балалардың дамуына және оларды білім алудағы жетістіктерге жетелеуге үлкен ықпал етеді.

Ата-аналармен серіктестік

Ата-аналар мектептің негізгі серіктестері болып табылады. Олардың балаға қатысты түсініктері мен көзқарастары, оның оқуға деген қатынасы мен өзіндік дамуына маңызды әсер етеді. Ата-аналармен серіктестік педагогикалық процестің сапасын арттыру үшін қажет.

Ата-аналардың мектеп өміріне белсенді қатысуы — ата-аналармен тұрақты әрі ашық қарым-қатынас орнату, олардың балаға қатысты пікірлері мен ұсыныстарын ескеру өте маңызды. Бұл үшін ата-аналармен кездесулер, семинарлар, тренингтер ұйымдастырылады.

Ата-аналарды білім беру процесіне тарту — ата-аналардың оқушылармен бірге үй тапсырмаларын орындау, мектеп іс-шараларына қатысуы, оқушылардың жетістіктерін бақылау олардың оқу мотивациясын арттырады.

Ата-аналармен бірге шешімдер қабылдау — педагогтар мен ата-аналардың бірлесіп жұмыс істей отырып, баланың оқу барысын талқылап, қажетті түзетулер енгізу жұмыстары жүргізіледі.

Ата-аналарға ақпарат беру — баланың оқу процесін қалай жақсартуға

болатынын түсіндіру үшін ата-аналарға үнемі ақпарат беріп отыру қажет. Бұл ақпаратты мектептің ресми веб-сайты, журналдар, ата-аналар жиналыстары арқылы жеткізуге болады.

Қоғаммен серіктестік

Білім беру жүйесіндегі қоғамның рөлі өте маңызды. Қоғам мектептің негізгі білім беру функцияларын жүзеге асыруда, оқушылардың дамуына ықпал етуде, сондай-ақ мектепті қажетті ресурстармен қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады.

Мектеп пен қоғам арасындағы байланысты нығайту — мектеп пен қоғам арасындағы қарым-қатынасты дамыту үшін мектептің әр түрлі іс-шараларына қоғам мүшелерін тарту маңызды. Бұл оларды білім беру процесіне тартуға, сондай-ақ олардың білім беру сапасын жақсарту үшін ұсыныстарын ескеруге мүмкіндік береді.

Қоғамдық ұйымдармен серіктестік — мектептер жергілікті қоғамдық ұйымдармен бірге жұмыс істей алады, бұл оқушыларға қосымша білім алу мүмкіндіктерін ұсынады (кәсіби бағдарлау, мәдени іс-шаралар, спорттық іс-шаралар).

Кәсіпорындармен серіктестік — мектептер мен кәсіпорындардың арасындағы серіктестік оқушыларға кәсіби тәжірибе алу мүмкіндіктерін береді, сондай-ақ кәсіпорындар мектепке қажетті материалдық және техникалық ресурстармен көмектесе алады.

Әлеуметтік жобаларға қатысу — мектеп оқушылары түрлі әлеуметтік жобаларға қатыса алады. Бұл оларды әлеуметтік мәселелерді шешуге тартуға, қоғамға пайдалы іс-әрекет жасауға ынталандырады.

Сыртқы серіктестермен серіктестік

Сыртқы серіктестер мектептің білім беру қызметін кеңейтуге және түрлі мүмкіндіктер ұсынуға мүмкіндік береді. Сыртқы серіктестерге мемлекеттік және жеке ұйымдар, білім беру мекемелері, ғылыми-зерттеу институттары, үкіметтік емес ұйымдар, халықаралық ұйымдар жатады.

Мемлекеттік органдармен серіктестік — білім беру жүйесін реформалау және оның тиімділігін арттыру үшін мектептер мен мемлекеттік органдардың арасындағы ынтымақтастық маңызды. Мектептер мемлекеттік бағдарламаларды іске асыруға қатыса алады, білім беру реформаларын талқылауға және енгізуге белсенді қатысады.

Жоғары оқу орындарымен серіктестік — мектептер жоғары оқу орындарымен тығыз байланыс орнату арқылы оқушыларға кәсіби бағдар беру, ғылыми-зерттеу жұмыстарымен танысу, шеберлік сыныптары мен тренингтер өткізу мүмкіндіктеріне ие болады.

Ғылыми және зерттеу ұйымдарымен серіктестік — ғылыми-зерттеу орталықтары мектептердің ғылыми жобаларын жүзеге асыруына, білім беру әдістемелерін жаңартуға және оқушыларға ғылыми жұмысқа қызығушылықты арттыруға көмектеседі.

Халықаралық серіктестік — халықаралық серіктестік оқу орындары арасында тәжірибе алмасу, тілдерді үйрену, мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту, әлемдік білім беру стандарттары бойынша білім алу

мүмкіндіктерін ұсынады.

3.5. Білім берудегі көшбасшылық: басшылардың басқарушылық және көшбасшылық қасиеттерін дамыту

Білім берудегі көшбасшылық – бұл білім беру ұйымдарының басшылары мен педагогтар арасында тиімді басқару, үйлесімді жұмыс және оқушылардың жетістіктерін қамтамасыз ету үшін қажетті дағдылар мен қасиеттерді дамыту процесі. Бұл процесс білім беру жүйесінің сапасын арттыру, білім беру мақсаттарына жету және ұстаздар мен оқушылар арасындағы қатынастарды нығайту үшін өте маңызды.

1. Білім берудегі көшбасшылықтың мәні

Білім берудегі көшбасшылық – бұл тек басқарушылық функцияларды жүзеге асыру ғана емес, сонымен бірге адамдарды мақсаттарға жетуге ынталандыру, болашаққа бағытталған стратегиялар әзірлеу және оқу процесін дамыту үшін қажетті жағдайлар жасау. Басшы білім беру ұйымында көшбасшылықты қолдана отырып, барлық қызметкерлерді біріктіріп, олардың өз күш-жігерін ортақ мақсатқа жұмылдыруы қажет.

2. Басқарушылық және көшбасшылық қасиеттері

Басқарушылық қасиеттер мектеп басшысынан жүйелі түрде барлық білім беру процесін ұйымдастыруды, оның жоспарлануын, мониторингін және бағалауын талап етеді. Басшының басқарушылық қасиеттеріне келесі дағдылар мен қабілеттер жатады:

Ұйымдастыру қабілеті – басшы оқу үрдісін дұрыс ұйымдастыра білуі қажет. Ол оқу бағдарламасын тиімді іске асырып, оқу процесін жоспарлап, мектеп қызметінің барлық аспектілерін үйлестіреді.

Мақсат қою және шешім қабылдау қабілеті – тиімді шешімдер қабылдай білу, басшының әрбір ситуацияда тез арада шешім қабылдап, білім беру ұйымының дамуына оңтайлы бағыт беруіне мүмкіндік береді.

Уақытты басқару – басшы өзінің уақытын тиімді пайдаланып, ресурстарды тиімді бөлу арқылы мектептің барлық жұмысын жоспарлайды.

Көшбасшылық қасиеттер көшбасшының қызметкерлермен, оқушылармен және қоғаммен тиімді қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік береді. Оларға мыналар жатады:

Мотивация – көшбасшы өз командасын ынталандыра білуі тиіс. Ол қызметкерлерді және оқушыларды жоғары нәтижелерге жетелеу үшін оларды дұрыс бағыттап, қолдай алады.

Көрегендік – көшбасшы болашаққа бағытталған стратегиялар әзірлеуі керек. Ол тек бүгінгі күнмен емес, келешектегі мүмкіндіктер мен қиындықтармен де жұмыс істейді.

Қарым-қатынас дағдылары – көшбасшы қызметкерлермен, оқушылармен және ата-аналармен ашық, түсінікті әрі адал қарым-қатынас орнатуы қажет.

Эмпатия – көшбасшы өзінің қызметкерлері мен оқушыларын түсініп, олардың қажеттіліктері мен қиындықтарын білуі керек. Бұл қасиет командадағы өзара түсіністік пен сенімділікті арттырады.

3. Басшылардың көшбасшылық қасиеттерін дамыту

Басшының көшбасшылық қасиеттерін дамыту — бұл мектептің

тиімділігін арттыру үшін маңызды процесс. Ол үшін бірнеше тәсілдер мен стратегиялар қолданылады:

Тұрақты кәсіби даму – мектеп басшылары өз білімдерін үнемі жетілдіріп отыруы қажет. Олар түрлі тренингтерге, семинарларға қатысып, білім беру саласындағы жаңа тенденциялар мен әдістерді меңгеруі тиіс.

Тиімді кері байланыс беру – көшбасшы өз қызметкерлеріне нақты әрі уақытылы кері байланыс беруі керек. Бұл әдіс олардың жұмысының тиімділігін арттырып, алдағы міндеттерді дұрыс орындауға көмектеседі.

Топтық жұмысты ұйымдастыру – басшы тиімді команданы қалыптастыру үшін топтық жұмысқа көңіл бөледі. Топтық жұмыс арқылы көшбасшы қызметкерлерді ынталандырып, олардың ортақ мақсатқа жетуіне көмектеседі.

Мотивациялық әдістерді қолдану – көшбасшы қызметкерлерді жоғары нәтижелерге жетуге ынталандыру үшін түрлі мотивациялық әдістерді қолданады. Бұл қызметкерлердің жұмысқа деген жауапкершілігін арттырады.

Эмоционалдық интеллектті дамыту – көшбасшының эмоционалдық интеллекті маңызды рөл атқарады. Басшы өзінің эмоцияларын дұрыс басқаруды, сондай-ақ басқа адамдардың эмоцияларына да сезімтал болуды үйренуі керек.

4. Басқарушылық және көшбасшылықтың әсері

Басқарушылық және көшбасшылық қасиеттері мектептің дамуына, оқушылардың білім сапасына және педагогикалық ұжымның ынтымақтастығына тікелей әсер етеді:

Оқушылардың білім сапасының артуы – көшбасшының басқарушылық және көшбасшылық қасиеттері мектептің оқу процесін ұйымдастыруды және оқушылардың жеке қажеттіліктерін ескеруді қамтамасыз етеді. Бұл оқушылардың білім сапасын арттыруға ықпал етеді.

Педагогикалық ұжымның ынтымақтастығы – тиімді көшбасшылық педагогтар мен басшылар арасында ынтымақтастық орнатып, жалпы мақсаттарға жетуге бағытталған бірлескен жұмысты қолдайды.

Мектептің имиджінің жақсаруы – көшбасшының жоғары кәсіби деңгейі мектептің имиджін жақсартады және білім беру мекемесінің қоғамдағы беделін арттырады.

3.6. Инклюзивті білім беру: инклюзивті білім беру ортасын басқару

Инклюзивті білім беру – бұл барлық балалардың, соның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың да білім алуға тең қол жеткізуін қамтамасыз ететін білім беру жүйесі. Бұл білім беру моделі балалардың физикалық, әлеуметтік және білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, олардың қоғамға толыққанды интеграциясын қолдауды мақсат етеді. Инклюзивті білім беру ортасын басқару – бұл мұғалімдер, мектеп басшылары, ата-аналар және басқа да білім беру ұйымдарының қатысушылары арасындағы үйлесімді жұмысты қамтамасыз ететін басқару процесі.

Инклюзивті білім беру ортасы – бұл барлық оқушылардың, оның ішінде ерекше қажеттіліктері бар балалардың да білім алуына тең жағдай жасау үшін арнайы құрылған орта. Бұл орта барлық оқушылардың бірдей мүмкіндіктермен білім алуды, әлеуметтік дағдыларды дамытуды және өзара құрметке

негізделген қарым-қатынастарды нығайтуды мақсат етеді.

Инклюзивті білім беру ортасының басты ерекшелігі – барлығына қолайлы жағдайлар жасау, білім алушылардың әртүрлі қажеттіліктеріне сәйкес білім беру бағдарламаларын әзірлеу және оларға көмек көрсету. Бұл ортада ерекше қажеттіліктері бар балалар білім алу барысында толыққанды қолдау мен қамқорлық алады.

Инклюзивті білім беру ортасын басқару – бұл мектеп басшылары мен мұғалімдердің ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға тең мүмкіндіктер мен жағдайлар жасау үшін үйлесімді жұмысын талап етеді. Ортаны басқару мынадай маңызды аспектілерден тұрады:

Мектептің инклюзивті саясаттарын қалыптастыру – мектеп басшылары мен мұғалімдер мектепте инклюзивті білім беруді жүзеге асыру үшін арнайы саясаттар мен процедуралар әзірлеуі қажет. Бұл саясаттар білім беру бағдарламаларын, оқыту әдістерін, бағалау жүйелерін және қолдау қызметтерін қамтуы тиіс.

Мұғалімдердің кәсіби дамуы – инклюзивті білім беру үшін мұғалімдерге арнайы тренингтер, семинарлар және кәсіби дамыту бағдарламалары қажет. Бұл бағдарламалар мұғалімдерге ерекше қажеттіліктері бар балалармен жұмыс жасау үшін қажетті дағдылар мен білім береді.

Кооперативті жұмыс – инклюзивті білім беру ортасын басқаруда мектептің барлық қатысушыларының – педагогтардың, психологтардың, әлеуметтік қызметкерлердің, ата-аналардың және балалардың өзара әрекеттестігі өте маңызды. Бұл көпдеңгейлі жұмыс барлық оқушыларға қолайлы және тиімді жағдайлар жасайды.

Ресурстарды тиімді бөлу – инклюзивті білім беру ортасын басқару үшін қажетті материалдық және адами ресурстарды дұрыс бөлу маңызды. Бұл оқулықтар, арнайы жабдықтар, инклюзивті бағдарламалар мен әдістерді қамтиды.

3.7. Білім беру ұйымында қаржылық және материалдық-техникалық басқару

Білім беру ұйымдарында қаржылық және материалдық-техникалық басқару-бұл білім беру процесінің тиімді жүзеге асырылуын қамтамасыз ету үшін қажетті қаржылық ресурстарды жоспарлау, бөлу және бақылау, сондай-ақ материалдық-техникалық базаны дамыту мен басқару мәселелерін шешуді қамтитын күрделі басқару процесі. Қаржылық және материалдық-техникалық басқарудың негізгі мақсаты — білім беру сапасын арттыру үшін ресурстарды тиімді пайдалану және ұйымның қажеттіліктеріне сәйкес оқу ортасын қалыптастыру.

Қаржылық басқару - білім беру ұйымының қаржы ресурстарын дұрыс жоспарлау, бөлу және пайдалану процесі. Бұл ұйымның қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған шаралар кешені.

Негізгі міндеттері мен аспектілері:

Қаржылық жоспарлау- білім беру ұйымында қаржылық жоспарлау оқу жылына арналған бюджет жасаудан басталады. Бұл кезеңде ұйымның барлық қаржылық қажеттіліктері есепке алынып, сол бойынша қаражат бөлінеді.

Жоспарлаудың мақсаты - ресурстарды тиімді бөлу, оларды қолданудың нақты бағыттарын анықтау.

Қаржыны бақылау - қаржылық бақылау бюджеттің орындалуын қадағалауға бағытталған. Бұл процесс ұйымның қаржылық жағдайын, шығындардың тиімділігін бағалауға мүмкіндік береді. Қаржылық бақылау арқылы оқу бағдарламаларын іске асыруда қаржылық қиындықтардың алдын алуға болады.

Қаржылық есеп беру- білім беру ұйымдары қаржылық есептерді өздерінің жоғары органдарына, мысалы, білім беру департаменттеріне немесе мемлекеттік органдарға ұсынуы керек. Бұл есептер шығындар мен кірістерді айқындап, қаржылық жағдайды бағалауға мүмкіндік береді.

Қаржылық ресурс тарту- қосымша қаржыландыру көздерін іздеу, мысалы, демеушілік, гранттар, қайырымдылық қорларымен серіктестік жасау арқылы қаржылық ресурстарды арттыру.

3.8. Мәдениет пен құндылықтарды дамыту-табысты білім беру процесінің негізі ретінде.

Білім беру процесінде мәдениет пен құндылықтарды дамыту маңызды рөл атқарады, себебі олар балалардың жеке тұлға ретінде қалыптасуына, әлеуметтік және кәсіби дағдыларын дамытуға негіз болады. Мәдениет пен құндылықтар білім беру ортасында терең түсінік, ізгілік, құрмет, жауапкершілік, шығармашылық және ынтымақтастықты қалыптастыруға ықпал етеді. Бұл процестер білім беру жүйесінің негізгі мақсаттарына жету үшін қажетті негізді құрайды.

Мәдениет - бұл қоғамның немесе халықтың тарихи қалыптасқан әдет-ғұрыптары, дәстүрлері, тілі, діни нанымдары, өнері, білім мен білім беру жүйесі және жалпы өмір сүру салты. Мәдениет адамды адамгершілікке тәрбиелеп, оның жеке тұлға ретінде қоғамда үйлесімді өмір сүруіне ықпал етеді.

Құндылықтар - бұл жеке тұлғаның өмір сүруінің негізі болып табылатын моральдық және этикалық принциптер. Құндылықтар адамдардың дұрыс және дұрыс емес, жақсы және жаман, маңызды және маңызсыз туралы көзқарастарын қалыптастырады.

Жеке тұлғаны қалыптастыру- құндылықтар мен мәдениет баланың моральдық және адамгершілік қасиеттерін дамыта отырып, оны жақсы азамат ретінде қалыптастырады. Әрбір адам қоғамда үйлесімді өмір сүру үшін белгілі бір құндылықтарды ұстануға тиіс. Мәдениет баланың мінез-құлқы мен әрекетіне тікелей әсер етеді, оның қоғамға деген көзқарасын қалыптастырады.

Әлеуметтік үйлесімділік- мәдениетаралық білім беру оқушыларға өзара құрмет, толеранттылық, айырмашылықтарды түсіну және бағалау дағдыларын қалыптастыруға мүмкіндік береді. Әр түрлі мәдениеттермен танысу олардың өзара үйлесімді өмір сүруіне ықпал етеді, бұл қоғамда бейбітшілік пен келісім орнатуға көмектеседі.

Шығармашылық және инновация- мәдениет пен құндылықтар балаларды шығармашылыққа және инновацияларға итермелейді. Олар басқа мәдениеттер мен құндылықтар жүйесін зерттеу арқылы жаңа идеялар мен шешімдерге қол жеткізуге қабілетті болады. Сонымен қатар, өз мәдениетін қадірлеу,

жаңашылдыққа және өзгерістерге ашық болуға үйретеді.

Моральдық жауапкершілік- құндылықтарды игерген балалар қоғам алдындағы жауапкершіліктерін сезініп, жеке өмірде де, қоғамда да жауапты әрекет етеді. Мұндай балалар әлеуметтік мәселелер мен қиындықтарды шешуге белсене араласады, әділдік пен әділеттілікті ұстанады.

Мәдениет пен құндылықтарды дамытудың қиындықтары

Жеке көзқарастардың әртүрлілігі: Әр отбасы мен қоғамда мәдениет пен құндылықтарға әртүрлі көзқарастар болуы мүмкін. Бұл білім беру процесінде кейбір оқушылардың дәстүрлері мен құндылықтарын қабылдауға қиындық тудыруы мүмкін. Сонымен қатар, басқа адамдардың құндылықтарын құрметтеу, толеранттылық көрсету - бұл әр оқушының жеке дамуына байланысты.

Мәдени сәйкестік мәселелері- оқушылардың өзіндік мәдени сәйкестігін қалыптастыру мен жеке тұлғаны дамыту мәселесі білім беру жүйесінің басты міндеттерінің бірі болып табылады. Жастардың өз мәдениетін бағалауы мен құрметтеуі маңызды, бірақ бұл процеске білім беру жүйесі мен отбасылардың қатысуы қажет.

3.9. Педагогикалық процесстерде жаңашылдықтарды басқару

Педагогикалық жаңашылдық – бұл педагогикалық теория мен практикадағы жаңа идеялар мен әдіс-тәсілдердің енгізілуі, олар оқу процесін жетілдіруге, оқу нәтижелерін арттыруға және білім беру қызметінің сапасын жақсартуға бағытталған. Педагогикалық жаңашылдықтар жаңа білім беру тәсілдері, технологиялар, әдістер және оқу құралдарын қамтиды, олар дәстүрлі әдістерден өзгеше әрі тиімдірек болуы мүмкін.

Педагогикалық жаңашылдықтарды басқарудың негізгі элементтері:

Инновациялық әдістер- жаңа әдістер мен құралдарды енгізу, дәстүрлі оқыту әдістерін жаңғырту.

Технологиялық жаңалықтар- цифрлық және интерактивті технологияларды қолдану, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) арқылы оқыту.

Жаңашыл педагогикалық модельдер- жеке, инклюзивті және жобалық оқыту, әртүрлі деңгейдегі білім беруді ұйымдастыру.

Педагогикалық жаңашылдықтарды басқарудың негізгі бағыттары

Инновациялық білім беру ортасын құру- бұл бағыт білім беру ортасындағы өзгерістер мен жаңалықтарды басқаруды білдіреді. Мұнда жаңа әдістер мен оқу құралдарын енгізу, оқыту процесіне жаңа технологияларды қолдану, педагогикалық кадрлардың біліктілігін арттыру маңызды рөл атқарады. Қазіргі кезде білім беру ортасы тек дәстүрлі оқыту жүйесімен ғана шектелмей, әртүрлі білім беру технологиялары мен әдістерін біріктіре отырып білім беру процесін тиімді басқаруды қажет етеді.

Мұғалімдер мен білім беру қызметкерлерінің кәсіби дамуы- педагогикалық жаңашылдықтарды енгізу үшін мұғалімдердің кәсіби білімін жетілдіру, оларды жаңа әдістер мен технологияларға үйрету қажет. Мұғалімдер кәсіби шеберліктерін арттыру үшін тренингтер, курстар, семинарлар және вебинарлар арқылы үздіксіз білім алуы тиіс. Мұғалімдердің жаңашылдықтарды

енгізуге белсенді қатысуы білім беру процесінің тиімділігін арттырады.

Оқушылардың білім сапасын арттыру- жаңашылдықтарды енгізу оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытады, оларды сыни тұрғыдан ойлауға, проблемаларды шешуге, өз бетінше ізденуге үйретеді. Жаңа әдіс-тәсілдер мен білім беру құралдары оқу сапасын жақсарттады, оқу нәтижелерін арттырады.

Инклюзивті білім беру- бұл жаңашылдық балалардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, барлық балаларға тең мүмкіндік беру принципіне негізделген. Инклюзивті білім беру мұғалімдер мен білім беру ұйымдарын барлық балалар үшін қолайлы жағдайлар жасауға бағыттайды.

3.10. Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы мәселелер мен шешімдер

Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы мәселелер мен шешімдер

Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқаты білім беру процесінде басты назарға алынатын маңызды мәселелердің бірі болып табылады. Оқушылардың физикалық, психологиялық және әлеуметтік әл-ауқаты олардың толыққанды дамуы үшін негіз болып табылады. Қауіпсіздік пен әл-ауқат мәселелері мектепте оқу мен тәрбие процесінің сапасын арттыруға ықпал етеді және оқушылардың мектепке деген сенімділігін арттырады.

Қауіпсіздік пен әл-ауқат оқу орнында оқушылардың денсаулығын, психологиялық жағдайын және әлеуметтік қорғалуын қамтамасыз етуге бағытталған кешенді шараларды қамтиды. Бұл мәселелер тек мектеп әкімшілігінің, мұғалімдердің және ата-аналардың міндеті ғана емес, сонымен қатар әрбір оқушының құқықтарын сақтау мен қорғау үшін барлық мектеп қызметкерлерінің жауапкершілігі болып табылады.

Физикалық қауіпсіздік- бұл оқушылардың мектепте түрлі жарақаттардан, соның ішінде спорттық және оқу процесі барысында жарақат алудан қорғауды қамтиды. Сондай-ақ, мектептің инфрақұрылымының қауіпсіздігі, оқушылардың жол қауіпсіздігі мәселелері де осы категорияға жатады.

Психологиялық қауіпсіздік- психологиялық қауіпсіздік – бұл оқушылардың эмоционалдық әл-ауқаты, зорлық-зомбылықтан, қорқытудан немесе агрессиядан қорғау, сондай-ақ оқушының өз-өзін жақсы сезінуіне мүмкіндік беретін орта құру. Мұндай қауіпсіз орта оқушылардың стресс деңгейін төмендетуге, оқу процесін тиімді әрі ыңғайлы ете отырып, шығармашылықты дамытуды ынталандырады.

Әлеуметтік қауіпсіздік- бұл оқушылардың өзара қарым-қатынасы мен мектептегі әлеуметтік ортаға қатысты мәселелерді қамтиды. Әлеуметтік қауіпсіздік білім беру мекемесінде зорлық-зомбылықтың, буллингтің, дискриминацияның және басқа да теріс әсерлердің алдын алу арқылы қамтамасыз етіледі.

Мектептегі қауіпсіздік пен әл-ауқатты қамтамасыз етудің негізгі мәселелері

Буллинг (қорқыту):

Мектептегі буллинг – оқушылар арасында физикалық және

психологиялық қысым көрсету, қорқыту немесе жалған ақпарат тарату сияқты теріс әрекеттер. Бұл оқушылардың психологиялық әл-ауқатын нашарлатып, оқу процесіне кері әсер етуі мүмкін.

Мектептің физикалық қауіпсіздігі- бұл оқу орындарының материалдық жағдайы, оқу құралдары, спорт алаңдары, ғимараттардың қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі және басқа да қолайлы жағдайларды қамтамасыз ету мәселелері. Мектеп ғимараттары оқушылардың денсаулығына зиян келтірмейтіндей жағдайда болуы керек.

Психологиялық денсаулықтың ескерілмеуі- оқушылардың эмоционалдық денсаулығын бақылау және оған көмек көрсету көбінесе жеткіліксіз болады. Бұл оқушылардың психологиялық қиындықтарын, стресс және депрессия жағдайларын уақытында анықтап, қолдау көрсету қажеттілігін туындатады.

Қауіпсіздік пен әл-ауқатқа қатысты ақпараттың жетіспеушілігі: Кейде мектептерде қауіпсіздік пен әл-ауқат мәселелері бойынша қажетті ақпараттар мен оқу бағдарламалары жоқ немесе жеткіліксіз деңгейде ұйымдастырылады.

3. Қауіпсіздік пен әл-ауқатты қамтамасыз ету бойынша шешімдер

Буллингке қарсы шаралар- мектепте оқушылардың өзара қарым-қатынастарын реттейтін арнайы бағдарламалар мен шаралар ұйымдастыру қажет. Бұл үшін сыныптағы ұжымдық тәрбие жұмыстарын жүргізу, оқушыларды өзара құрметке тәрбиелеу, әлеуметтік дағдыларды дамыту, сондай-ақ оқу орындарында «Буллингке жол жоқ!» деген бағдарламалар енгізу маңызды.

Мектеп инфрақұрылымын жақсарту-мектептің ғимараттары мен сыныптарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін оларды үнемі тексеріп отыру, өрт қауіпсіздігі құралдарын орнату, балалардың қауіпсіздігіне жауапты қызметкерлерді оқыту қажет. Сонымен қатар, мектеп аумағының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін бейнемониторинг жүйелерін орнатуға болады.

Психологиялық қолдау көрсету жүйесін енгізу- оқушылардың психологиялық әл-ауқатын қадағалап, стресс, депрессия немесе басқа да психологиялық қиындықтарға көмек көрсету үшін психологтар мен кеңесшілердің жұмысы ұйымдастырылуы тиіс. Психологтар арнайы тренингтер мен семинарлар өткізіп, оқушылардың эмоционалдық денсаулығына қатысты мәселелерді уақытында шешуі керек.

Әлеуметтік қолдау және алдын алу бағдарламалары- әлеуметтік қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін оқушылардың арасында қорғаныс мәдениетін қалыптастыру қажет. Бұл үшін әлеуметтік дағдыларды дамыту, сыныптарда топтық жұмыстар ұйымдастыру, ата-аналармен және қоғамдық ұйымдармен бірлескен жұмыс жасау маңызды.

Қауіпсіздік және әл-ауқат туралы ақпараттандыру- оқушылар, мұғалімдер және ата-аналар үшін мектептің қауіпсіздігі мен әл-ауқаты туралы ақпарат беру жүйесін енгізу қажет. Мектепте арнайы тренингтер мен ақпараттық сессиялар өткізіп, қауіпсіздік мәселелері жөнінде түсіндіру жұмыстарын жүргізу керек.

Модуль 4. Білім беру процесін басқарудағы цифрлық технологиялар

4.1 Цифрлық технологияларды білім беру мекемелерінің басқару процестеріне енгізу

Цифрлық технологиялар білім беру мекемелерінің жұмысын басқару мен ұйымдастыруды айтарлықтай өзгертіп, тиімділігін арттыруда үлкен рөл атқарады. Осы орайда білім беру мекемелерінде цифрлық технологияларды енгізу – бұл оқыту мен тәрбие процесінің сапасын жақсартуға, басқару қызметтерінің автоматтандырылуына және оқу ортасының ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған маңызды қадам.

Цифрлық технологиялардың білім беру мекемелеріне енгізілуінің маңызы

Цифрлық технологиялар білім беру процесін жеңілдетіп, тиімділігін арттырады, сонымен қатар ақпарат алмасу мен талдау процесін оңтайландырады. Өртүрлі ақпараттық жүйелер мен платформалар мектептің күнделікті жұмысын басқаруды автоматтандыруға, оқушылардың және мұғалімдердің нәтижелерін бағалауға мүмкіндік береді.

Цифрлық технологиялар енгізілгенде:

Оқушылардың оқу процесін бақылау жеңілдейді, олардың жетістіктері мен кемшіліктері туралы толық мәлімет алу мүмкіндігі пайда болады.

Мұғалімдердің жұмысын жеңілдету: сабақ жоспарлары, оқу материалдары, бағалау жүйелері және басқа да қажетті құжаттарды оңай жасауға мүмкіндік береді.

Уақытты үнемдеу- автоматтандырылған жүйелер мен бағдарламалар көп уақытты талап ететін процестерді жылдамдатуға көмектеседі.

Ақпараттық қауіпсіздік: электрондық деректер базасы мен платформалар арқылы оқушылардың жеке мәліметтерін қорғау және басқару оңай болады.

Цифрлық технологиялардың басқару процесіне әсері

Құжат айналымын автоматтандыру- білім беру мекемелері үшін құжаттарды басып шығару, сақтау және тарату процестерін автоматтандыру оқу орындарында айтарлықтай уақыт үнемдеуге мүмкіндік береді. Мысалы, электронды журналдар мен күнделіктер оқушылардың бағалары мен сабақтарына қатысты ақпараттарды автоматты түрде енгізіп, мұғалімдер мен ата-аналарға қолжетімді етеді.

Білім беру мекемелерінің басқару жүйелерін интеграциялау-білім беру жүйесінің түрлі бөліктерін біріктіретін ақпараттық жүйелерді енгізу мекеменің жұмысын бақылауды және басқаруды жеңілдетеді. Мысалы, оқушылардың қатысуын бақылау, оқу жоспарын жасау, қаржылық есептерді жүргізу, қызметкерлердің жұмысын мониторинг жасау сияқты міндеттер автоматтандырылуы мүмкін.

Онлайн платформалар мен ресурстар- оқушылар мен мұғалімдерге арналған онлайн платформалар оқу материалдарына, тапсырмаларға, бейнемазмұндарға қол жеткізу мүмкіндігін береді. Сонымен қатар, оқушылардың білімін бағалау жүйесі онлайн жүргізіліп, оның нәтижелерін бірден талдауға болады. Бұл білім беру процесінің ашықтығын қамтамасыз етіп, тиімділігін арттырады.

Ақпараттық жүйелердің қолданылуы- білім беру мекемелерінде оқу барысындағы деректерді жинақтайтын ақпараттық жүйелер мен бағдарламалар қолданысқа енгізіледі. Бұл жүйелер мектептің қаржылық жағдайын, оқу бағдарламаларының орындалуын, оқушылардың академиялық нәтижелерін

бақылап, оқыту сапасын бақылауға мүмкіндік береді.

Цифрлық технологияларды енгізу үрдісіндегі қиындықтар мен кедергілер

Цифрлық технологияларды енгізу барысында білім беру мекемелері түрлі қиындықтармен кездесуі мүмкін:

Құрал-жабдықтардың жетіспеушілігі- білім беру мекемелерінің техникалық құрал-жабдықтары мен желілерінің жеткіліксіздігі немесе ескіруі технологияларды енгізуге кедергі келтіруі мүмкін.

Мұғалімдердің цифрлық сауаттылығының төмендігі- мұғалімдердің цифрлық технологияларды қолдануға дайын болмауы немесе оларды жеткілікті деңгейде меңгермеуі.

Қаржылық ресурстардың тапшылығы- цифрлық жүйелерді енгізу үшін арнайы қаржы бөлінуі қажет, алайда барлық білім беру мекемелерінде қажетті ресурстар болмауы мүмкін.

Қауіпсіздік және деректерді қорғау мәселелері- оқушылардың жеке мәліметтері мен оқу нәтижелерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін заманауи киберқауіпсіздік шаралары қажет.

Цифрлық технологиялардың басқару процесінде қолданылатын құралдар мен платформалар

Электронды журналдар және күнделіктер- оқушылардың күнделікті оқу нәтижелерін және сабаққа қатысуын бақылау үшін электронды журналдар пайдаланылады. Бұл жүйе оқушылардың бағаларын тез арада енгізуге, нәтижелерді талдауға мүмкіндік береді.

Google Classroom және басқа оқыту платформалары- оқытушылар мен оқушылар арасындағы ақпарат алмасуды жеңілдететін платформалар, тапсырмаларды онлайн беру және бағалау жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Білім беру басқару жүйелері (LMS): Moodle, Blackboard, Canvas сияқты басқару жүйелері оқу процесін ұйымдастыру мен бақылауға мүмкіндік береді. Олар оқу материалдарын бөлісу, тестілеу, нәтижелерді бағалау және оқушылардың оқу барысын бақылау үшін қолданылады.

Білім беру мекемелерін басқару жүйелері: Бұл жүйелер мектептің барлық процестерін, оның ішінде оқыту, қаржы, әкімшілік жұмысын ұйымдастыру мен бақылауды оңайлатады. Мысалы, автоматты түрде есеп жүргізу, оқушылардың қатысуын бақылау, оқу бағдарламаларының орындалуын талдау және қаржылық есептілік жасау.

4.2. Білім беру процесінің сапасын мониторингтеу және бағалау үшін цифрлық платформалар

Цифрлық платформалар білім беру процесін мониторингтеу және бағалауды едәуір жеңілдетеді, әрі оның сапасын арттыруға мүмкіндік береді. Заманауи цифрлық технологиялар мен платформалар оқу үдерісіндегі барлық кезеңдерді бақылап, тиімді талдау жүргізуге, оқыту сапасын жақсартуға және әрбір оқушының жеке даму динамикасын бақылауға мүмкіндік береді. Бұл өз кезегінде оқушылардың білім деңгейін бағалау, оқу бағдарламаларының орындалуын қадағалау және білім беру қызметін тиімді басқару үшін маңызды.

Цифрлық платформалардың білім беру процесін мониторингтеудегі рөлі

Білім беру сапасын мониторингтеу — бұл оқу процесінің әр түрлі аспектілерін бақылау, оның ішінде оқушылардың жетістіктері мен кемшіліктерін анықтау, оқыту әдістерінің тиімділігін бағалау, сондай-ақ білім беру мекемесінің жалпы жұмысын талдау. Цифрлық платформалар бұл процесті жылдамдатуға және автоматтандыруға мүмкіндік береді.

Оқушылардың оқу нәтижелерін жинақтау және оларды бір жерден бақылау;

Әр оқушының жеке даму динамикасын талдау;

Оқу материалдарының сапасын бағалау;

Мұғалімдердің жұмысын бақылау және олардың педагогикалық қызметінің тиімділігін бағалау үшін арналған құралдар ұсынады.

Білім беру процесінің сапасын мониторингтеу үшін қолданылады платформалар

Әртүрлі цифрлық платформалар білім беру процесінің сапасын бақылау мен бағалауға арналған заманауи құралдар ұсынады. Олардың ішінде ең кең таралғандары мен қолдануға ыңғайлылары мыналар:

Google Classroom: Бұл платформа оқытушылар мен оқушылар арасында қарым-қатынасты оңайлатады, оқу материалдарын бөлісу, тапсырмаларды онлайн беру және бағалау жүргізуге мүмкіндік береді. Мұғалімдер оқушылардың тапсырмаларын тексеріп, олардың нәтижелерін бақылауға алады. Сонымен қатар, оқушылардың жеке жетістіктерін бағалап, білім алудың сапасын мониторингтей алады.

Moodle: Moodle — бұл оқу контентін басқару жүйесі, ол оқушылардың үлгерімі мен нәтижелерін бағалауға мүмкіндік береді. Платформа арқылы мұғалімдер тесттер, тапсырмалар, пікірталастар мен басқа да оқу материалдарын орналастыра алады. Оқушылардың тапсырмаларды орындау барысын бақылап, нәтижелерді талдау мүмкіндігі ұсынылады.

Kahoot!: Бұл ойын түріндегі тесттер мен сауалнамаларды өткізуге мүмкіндік беретін цифрлық платформа. Kahoot! оқушылардың белсенділігін арттырып, білім деңгейін бағалауға көмектеседі. Платформа арқылы оқу нәтижелерін жедел түрде бағалауға болады.

Edmodo — бұл оқушылар мен мұғалімдер үшін жеке алаң ұсынатын әлеуметтік білім беру платформасы. Мұғалімдер оқушылардың нәтижелерін мониторингтей алады, ал оқушылар оқу процесінде туындаған сұрақтарға жауап ала алады. Edmodo жүйесі де оқушылардың оқу прогресін бақылау үшін тиімді.

Blackboard — бұл білім беру мекемелері үшін кең таралған цифрлық платформа. Ол оқу бағдарламаларын басқару, студенттердің оқу прогресін бақылау, тестілеу, тапсырмалар мен бағаларды басқару үшін қолданылады. Платформа оқу процесінің әрбір қадамын бақылауға мүмкіндік береді.

ClassDojo: Бұл платформа мектептерде оқушылардың тәртібін бақылау мен дамытуға арналған. ClassDojo оқушылардың қатысуын, тәртібін және оқу жетістіктерін бақылайды, сонымен қатар ата-аналармен байланыс орнатуға мүмкіндік береді.

Білім беру сапасын бағалау үшін цифрлық платформалардағы негізгі

мүмкіндіктер

Цифрлық платформалар білім беру сапасын бағалау үшін бірнеше маңызды мүмкіндіктер мен құралдар ұсынады:

Оқу нәтижелерін жинақтау- оқушылардың тест тапсырмалары, жұмыстар және басқа да оқу материалдарындағы нәтижелері автоматты түрде жүйеге енгізіледі, бұл мұғалімдерге олардың прогресін оңай бақылауға мүмкіндік береді.

Білім беру процесін деректер негізінде талдау- цифрлық платформалар оқу барысындағы барлық деректерді жинақтай отырып, оқушылардың оқудағы кемшіліктері мен жетістіктерін талдауға мүмкіндік береді. Бұл оқыту әдістерін оңтайландыруға және бағдарлама мазмұнын жақсартуға ықпал етеді.

Жеке прогресс бақылау- платформалар оқушылардың білімін бақылау үшін арнайы есептер мен статистикалар ұсынады. Мұғалімдер әр оқушының жеке жетістіктерін қарап, оларды түзетуге арналған шараларды қабылдай алады.

Қашықтан бағалау- цифрлық платформалар мұғалімдерге оқушыларды қашықтан бағалауға және мониторингтеуге мүмкіндік береді, бұл білім беру мекемелеріндегі басқарудың тиімділігін арттырады.

Интерактивті бағалау- оқушылар үшін бейнемазмұн, тесттер, сауалнамалар мен басқа да интерактивті материалдар арқылы бағалау жүргізіледі. Бұл әдіс оқушылардың білімге деген қызығушылығын арттырады және олардың нәтижелерін шынайы бағалауға мүмкіндік береді.

Білім беру сапасын мониторингтеу үшін цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Уақыт үнемдеу- цифрлық платформалар оқу материалдарын оңай ұйымдастыруға, бағалауға және талдауға мүмкіндік береді, бұл оқушылар мен мұғалімдер үшін уақыт үнемдеуді қамтамасыз етеді.

Тиімділік- оқушылар мен мұғалімдер үшін білім беру процесінің тиімділігі артады, себебі барлық деректер мен нәтижелер бір платформада жиналады және жүйелі түрде талданады.

Қолжетімділік- цифрлық платформалар әрбір оқушы мен мұғалімге қолжетімді болуы мүмкін, бұл оқушылардың оқу барысын бақылауды және бағалауды жеңілдетеді.

Ашықтық- платформалар оқу процесінің ашықтығын қамтамасыз етеді, бұл мұғалімдер мен ата-аналарға оқушылардың нәтижелері туралы нақты ақпарат алуға мүмкіндік береді.

4.3 Оқу процесін цифрландыру: технологияларды тиімді пайдалану үшін тәсілдер мен стратегиялар

Оқу процесін цифрландыру – бұл білім беру жүйесінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың қолданылуын кеңейту мен дамыту арқылы оқытудың тиімділігін арттыруға бағытталған процесс. Бұл процеске әртүрлі цифрлық құралдар мен платформаларды енгізу, электронды оқу материалдарын жасау, білім алушылар мен оқытушылар арасындағы байланыс пен ақпарат алмасуды автоматтандыру кіреді. Оқу процесінің цифрландыруы білім беру саласында көптеген мүмкіндіктерді ұсынады, бірақ бұл үрдістің

табысты болуы үшін дұрыс тәсілдер мен стратегияларды таңдау өте маңызды.

Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар (АКТ)- оқу процесін цифрландырудың негізі ақпараттық технологияларды пайдалану болып табылады. Оқушылар мен мұғалімдер үшін цифрлық платформалар (мысалы, Google Classroom, Moodle) мен арнайы қосымшалар (Kahoot!, Quizlet) оқу тапсырмаларын беру, бағалау және кері байланыс алуға мүмкіндік береді.

Электронды оқу материалдары- оқушыларға дайын материалдарды, бейнемазмұндарды, электронды кітаптарды және интерактивті оқу платформаларды ұсыну оқыту процесін тиімді әрі қызықты етеді. Бұл әдіс әсіресе қашықтан оқыту кезінде өте тиімді.

Мобильді қосымшалар- мобильді қосымшалар арқылы оқушылар өздерінің оқу тапсырмаларын орындап, кез келген уақытта кері байланыс ала алады. Бұл олардың оқуға деген қызығушылығын арттырып, оқу процесін өз бетінше басқаруға мүмкіндік береді.

4.4 Оқу процесінде коммуникация және ынтымақтастықты басқару құралдары

Оқу процесінде тиімді коммуникация мен ынтымақтастықты басқару – білім беру жүйесінің тиімділігін арттыруға бағытталған маңызды аспектілердің бірі. Заманауи білім беру технологиялары мен цифрлық құралдар оқу процесінде мұғалімдер мен оқушылар арасындағы байланыс пен ынтымақтастықты жеңілдетуге және күшейтуге мүмкіндік береді. Бұл құралдар оқу үдерісінің тиімділігін арттырып, барлық қатысушылардың (мұғалімдер, оқушылар, ата-аналар) өзара әрекеттесуін жақсартады.

Коммуникация оқу процесінің негізгі компоненті болып табылады, себебі ол білім беру ортасында ақпарат алмасудың барлық түрлерін қамтиды- мұғалім мен оқушы арасындағы диалог, оқушылардың өзара пікір алмасуы, ата-аналармен және сыртқы серіктестермен қарым-қатынас. Оқу процесін тиімді ұйымдастыру үшін мынадай аспектілер маңызды:

Ашық және түсінікті ақпарат алмасу- оқушылар мен мұғалімдер арасындағы байланыс тиімді болуы үшін ақпараттың ашық, түсінікті және дер кезінде жеткізілуі маңызды.

Үнемі кері байланыс- оқушылардың оқу нәтижелерін үнемі бағалау және кері байланыс арқылы олардың дамуын бақылап, қажетті түзетулер енгізу оқу процесінің сапасын арттырады.

Ынтымақтастықты дамыту- оқушылардың топтық жұмыс жасау дағдыларын дамыту, олардың арасындағы ынтымақтастықты күшейту оқу процесінің тиімділігін арттырады.

4.5 Цифрлық технологияларды пайдалана отырып қызметкерлерді басқару

Цифрлық технологиялар бүгінгі таңда ұйымдардың басқару процестерінде маңызды рөл атқарады. Әсіресе білім беру мекемелерінде қызметкерлерді басқару жүйесін тиімді ұйымдастыруда цифрлық құралдар мен технологиялар шешуші факторға айналууда. Бұл құралдар қызметкерлердің жұмысын ұйымдастыру, олардың еңбек өнімділігін арттыру, білім алу мен кәсіби дамуын қолдау, сонымен қатар тиімді коммуникация мен

ынтымақтастықты қамтамасыз ету үшін қолданылады.

Цифрлық технологияларды қолдану білім беру ұйымдарында қызметкерлердің жұмысының тиімділігін арттыруға, оларды тиімді басқаруға және үйлестіруге мүмкіндік береді. Бұл технологиялар қызметкерлердің арасындағы қарым-қатынасты, тапсырмаларды орындауды, уақытты басқаруды және кәсіби дамуды ұйымдастыруды жеңілдетеді. Сонымен қатар, олар қызметкерлердің жұмысын бақылау және бағалаудың дәлдігі мен тиімділігін қамтамасыз етеді.

Цифрлық технологиялар жұмыс өнімділігін бақылауды оңайлатады. Мұғалімдер мен басқа да қызметкерлердің жұмыс нәтижелері әртүрлі цифрлық платформалар мен қосымшалар арқылы мониторинг жасалып, бақылануы мүмкін.

KPI (Key Performance Indicators) жүйесі: Қызметкерлердің көрсеткіштерін бағалау үшін цифрлық құралдар арқылы KPI жүйесін қолдану өте тиімді. Бұл жүйе қызметкерлердің жұмыс өнімділігін анықтап, әр қызметкердің жеке үлесін бағалауға мүмкіндік береді.

360-градус кері байланыс: Қызметкерлердің өзара бағалауын ұйымдастыру үшін цифрлық платформаларды қолдануға болады. Бұл әдіс қызметкерлердің жұмысын әртүрлі көзқарастардан бағалауға мүмкіндік береді.

Модуль 5. Қорытынды бағалау

Қорытынды бағалау оқу процесінің маңызды бөлігі болып табылады және ол білім алушылардың оқу нәтижелерін тексеру мен олардың сапасын анықтауға бағытталған. Бұл кезеңде тек білімді игеру ғана емес, сонымен қатар білім алушылардың дағдылары мен қабілеттері де бағаланады. Қорытынды бағалау тыңдаушылардың алған білімін іс жүзінде қолдануға деген ынтасын арттырып, кәсіби өсу үшін қажетті бағыттарды анықтауға мүмкіндік береді.

Қорытынды бағалау білім беру процесінде бірнеше маңызды аспектілерді қамтиды:

Білім деңгейін анықтау-тыңдаушылардың теориялық білімдері мен практикалық дағдыларын тексеру арқылы олардың оқудың барлық аспектілерін меңгергендігі бағаланады.

Өзін-өзі бағалау және кері байланыс - оқу нәтижелерін бағалау тыңдаушыларға өздерінің күшті және әлсіз жақтарын көруге мүмкіндік береді. Бұл оларды болашақта өз білімдерін жетілдіруге ынталандырады.

Қорытынды тестілеу- теориялық және практикалық тапсырмалар арқылы білім алушылардың алған білімін тексеру маңызды. Тесттер, эссе, жобалар және презентациялар сияқты әртүрлі бағалау әдістері қолданылады.

Практикалық тапсырмалар мен кейс-стадиді бағалау: Оқу процесінде білім алушыларға нақты жағдайларды шешуге арналған практикалық тапсырмалар беріледі. Бұл тапсырмалар олардың аналитикалық және практикалық дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Бағалау критерийлерін анықтау- қорытынды бағалау кезінде белгілі бір критерийлер бойынша бағалау жүргізіледі. Бұл тыңдаушыларға өз нәтижелерін әділ және нақты бағалауға мүмкіндік береді.

Қорытынды бағалау процесінің мақсаты - тыңдаушылардың білім деңгейін және практикалық дағдыларын объективті түрде бағалау, оқыту сапасын арттыру, әрі олардың келешектегі кәсіби дамуында бағыт-бағдар беру. Сонымен қатар, бағалау жүйесі оқыту процесін қайта қарауға және оны жетілдіруге мүмкіндік береді.

Қорытынды - қорытынды бағалау жүйесі тыңдаушылардың оқу барысындағы жетістіктерін анықтап, олардың білімдерін іс жүзінде қолдануға деген ынтасын күшейтеді. Бұл жүйе әрі оқытушыларға, әрі білім алушыларға өзін-өзі жетілдіруге және кәсіби өсуге мүмкіндік береді.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Мақсатты аудитория

Білім беру ұйымдарының басшылары.

Білім беру орталықтарының менеджерлері.

Білім беру бағдарламаларын ұйымдастырушылар (методистер, менеджерлер).

Оқу ісі жөніндегі орынбасарлар.

Курс форматы

Ұзақтығы - курс қысқа мерзімді (10-18 күн) немесе ұзақ мерзімді (2-3 ай) болуы мүмкін.

Формат - оқытудың оффлайн, онлайн немесе аралас (гибридті) форматы.

Оқыту әдістері - лекциялар, семинарлар, тренингтер, вебинарлар, практикалық сабақтар, топтық талқылаулар, жеке тапсырмалар.

Бақылау формалары - тесттер, кейстар, жобаларды қорғау, презентациялар.

Оқыту әдістері мен құралдары

Лекциялар- негізгі теориялар мен концепцияларды енгізу.

Практикалық тапсырмалар: Жоспарлар, бағдарламалар әзірлеу, нақты жағдайларды шешу.

Кейстар - білім беру саласындағы нақты жағдайларды талқылау.

Топтық талқылаулар мен тренингтер- командалық жұмыс дағдыларын дамыту және тәжірибе алмасу.

Онлайн курстар - дистанциялық оқыту, бейнемазмұндар, тестілеу.

Презентациялар - қатысушылардың жобаларын дайындап, қорғау.

Оқыту нәтижелерін бағалау

Аралық тестілеу - әр модуль бойынша білімді тексеру.

Қорытынды жоба - оқу процесін басқаруды жетілдіруге бағытталған жобаны әзірлеу.

Кері байланыс - оқытушылардың қатысушылар жұмысына бағалауы, өзіндік бағалау және пікірлер.

7. Сертификация

Курс соңында қатысушыларға біліктілігін арттыру туралы сертификат беріледі. Сонымен қатар аттестация жүйесін енгізуге болады, мұнда қатысушылар қорытынды тестілеуден өтіп немесе жобаларын қорғауы қажет.

Курс кестесі (10 күндік бағдарлама үшін)

Күн	Уақыт	Тақырып	Әдістер
1-2 күн	9:00 - 12:00	Білім беру ұйымдарын басқаруға кіріспе	Лекция, талқылау
	13:00 - 15:00	Стратегиялық жоспарлау және мақсат қою	Практикалық жаттығу
2-5 күн	9:00 - 12:00	Оқу процесін басқару	Кейс-стадилер, топтық жұмыс
	13:00 - 15:00	Білім сапасын бағалау	Тренинг, тестілеу
5-6 күн	9:00 - 12:00	Қызметкерлерді басқару және мотивациялау	Рөлдік ойындар, тренинг
	13:00 - 15:00	Инновациялар және цифрландыру	Вебинар, практикалық сабақ
6-8-күн	9:00 - 12:00	Оқу бағдарламаларын әзірлеу	Жобалар әзірлеу
	13:00 - 15:00	Жаңа білім беру технологияларын пайдалану	Электронды платформаларды көрсету
8-10-күн	9:00 - 12:00	Қорытынды жобаларды қорғау	Презентация
	13:00 - 15:00	Кері байланыс, қорытынды сессия	Талқылау, пікір алмасу

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету — бұл курстың тиімді іске асуын қамтамасыз ету үшін қажетті барлық материалдар мен құралдардың жиынтығын қамтиды. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету оқу процесінің сапасын арттыруға, оқушылардың теориялық және практикалық дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Бұл бөлімде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу үшін қолданылатын оқу-әдістемелік материалдардың барлық түрлері қарастырылады.

Оқу-әдістемелік материалдар

Оқу құралдары

Негізгі оқулықтар- ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу үшін арнайы оқулықтар мен оқу құралдары қажет. Бұл оқулықтар балалардың даму деңгейіне және оқу бағдарламасына сәйкес болуы тиіс.

Қосымша әдебиеттер- психологиялық және педагогикалық аспектілерді түсіну үшін қосымша әдебиеттер (монографиялар, ғылыми мақалалар, зерттеулер) ұсынылады.

Әдістемелік нұсқаулар- дефектолог -мұғалімдерге арналған әдістемелік нұсқаулар мен гайдтар, мысалы, балаларды бағалау, жеке оқу бағдарламаларын әзірлеу және коррекциялық жұмыстарды жүргізу бойынша.

Электрондық құралдар мен ресурстар

Цифрлық оқулықтар мен бағдарламалар- ерекше қажеттіліктері бар балалар үшін арнайы әзірленген цифрлық оқулықтар мен бағдарламалар оқу

процесін жеңілдетуге көмектеседі. Бұл бағдарламалар оқушыларға білім беру мен дағдыларды дамытуға, сондай-ақ олардың жеке ерекшеліктерін ескеруге бағытталған.

Мультимедиялық құралдар - видео, анимациялар, дыбыстық және көрнекі материалдар, сондай-ақ басқа да мультимедиялық ресурстар балалардың оқуға деген қызығушылығын арттырып, оқу процесін тиімді ете алады.

Дидактикалық және оқу-әдістемелік құралдар

Оқу карточкалары мен таблицалар-оқу барысында балаларға арналған карточкалар, схемалар және таблицалар қолданылуы мүмкін. Олар оқу материалының визуалды түрде берілуіне көмектесіп, баланың қабылдау қабілетін жақсартады.

Практикалық тапсырмалар - ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған жеке тапсырмалар мен жаттығулар. Бұл тапсырмалар оқу процесін жеңілдетеді және оқу барысында баланың белсенділігін арттырады.

Оқу бағдарламасының мазмұны

Теориялық бөлім

Теориялық оқу материалдары - бұл бөлімде педагогика, психология, коррекциялық педагогика және инклюзивті білім беру теориясының негіздері ұсынылады. Мұғалімдер осы бөлімдер арқылы арнайы білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытудың принциптері мен әдістерін түсінеді.

Практикалық бөлім

Практикалық сабақтар - бұл бөлімде дефектолог-мұғалімдер үшін оқу материалын қолдану әдістемелері, балалардың дамуы мен оқу процесін түзету жұмыстары қамтылады. Мұғалімдер практикалық жұмыстарда балалардың жеке қажеттіліктеріне негізделген нақты түзету әдістерін үйренеді.

Іс-тәжірибелік жұмыстар мен тренингтер- мұғалімдердің практикалық дағдыларын дамыту үшін арнайы ұйымдастырылатын іс-тәжірибелік сабақтар мен тренингтер.

Диагностика және бағалау

Диагностикалық құралдар - ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды бағалау үшін арнайы әдістемелер мен тесттер, соның ішінде психологиялық-педагогикалық диагностика тәсілдері ұсынылады.

Мониторинг- баланың оқу прогресін үздіксіз бақылау мен бағалау жүйесі. Мұнда педагог балалардың даму барысын жүйелі түрде бақылап, жеке оқу бағдарламаларын түзетуге мүмкіндік алады.

Оқу-әдістемелік құралдардың құрылымы

Оқулықтар мен оқу құралдарының мазмұны

Оқу құралдары курстың мақсаты мен міндеттеріне сәйкес әзірленеді. Әрбір бөлім нақты білім беру және тәрбиелеу мақсатына негізделеді, оның ішінде балалардың жеке қажеттіліктері мен даму ерекшеліктері ескеріледі. Әрбір тақырыптың соңында оқушылардың білімін тексеруге арналған сұрақтар мен тапсырмалар беріледі.

Әдістемелік материалдардың мазмұны

Әдістемелік материалдар мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталады. Әрбір әдістеме, құрал мен тәсіл баланың жеке ерекшеліктеріне

сәйкес бейімделген болуы тиіс. Мұғалімдерге балалардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, сабақтарды дұрыс ұйымдастыру туралы нұсқаулар беріледі.

Практикалық құралдар мен әдістемелер

Оқу құралдары мен әдістемелер мұғалімдердің практикалық дағдыларын дамытуға және білім беру мен коррекциялық жұмысты дұрыс ұйымдастыруға көмектеседі. Оқушылардың қажеттіліктеріне сай әдістемелер мұғалімдерге балалардың даму деңгейін анықтап, оларға оңтайлы әдістерді қолдануға мүмкіндік береді.

Оқу процесінің ұйымдастырылуы және бағалау

Бағалау құралдары

Баланың даму прогресін бағалау үшін арнайы әдістемелер мен құралдар қолданылады. Бұл баланың оқу қабілеті, әлеуметтік бейімделуі, мотивациясы мен басқа да аспектілерін бағалауға арналған құралдар болуы мүмкін.

Жеке оқу бағдарламаларының нәтижелерін бағалау үшін оқу нәтижелерін жүйелі түрде өлшеу, бақылау және түзету жұмыстары жүргізіледі.

Үнемі бағалау және кері байланыс

Оқу процесін тиімді ұйымдастыру үшін үнемі бағалау мен кері байланыс маңызды. Мұғалімдер балалардың даму барысын бақылап, оқу процесінің тиімділігін арттыру мақсатында қажетті түзетулер енгізеді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар

Оқу құралдары мен әдістемелер тек қана теориялық білім беруге емес, сонымен қатар практикалық дағдыларды дамытуға бағытталуы керек.

Оқулықтар мен әдістемелердің мазмұны балалардың психологиялық және физиологиялық қажеттіліктеріне сәйкес болуы керек.

Оқу процесінің бағалауы мен мониторингі жүйелі түрде жүргізіліп, нәтижелері оқытудың сапасын арттыру үшін қолданылады.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Теориялық бөлім тапсырмалары

1. Сұрақтар мен жауаптар

а) Менеджмент дегеніміз не? Оның негізгі қағидалары мен функцияларын түсіндіріңіз.

б) Стратегиялық менеджмент дегеніміз не? Оның компания немесе ұйым үшін маңызы қандай?

с) Менеджменттің түрлерін атаңыз (мысалы, операциялық, стратегиялық, жобалық және т.б.) және әрқайсысының ерекшеліктерін түсіндіріңіз.

д) Көшбасшылық пен менеджмент арасындағы айырмашылықты түсіндіріңіз.

г) Жетекшілердің шешім қабылдау процесі мен оның түрлерін сипаттаңыз.

Мазмұнды сұрақтар

1. Менеджменттің мақсаты мен міндеттері қандай? Ұйымның басқару мақсаттарына жетуде менеджменттің рөлі қандай?

2. Стратегиялық жоспарлау мен тактикалық жоспарлаудың айырмашылығын түсіндіріңіз.

3. Қаржылық менеджмент дегеніміз не? Ол қалай жүзеге асырылады?

а) Ұйымда тиімді басқаруды қамтамасыз ету үшін кадрлық менеджменттің маңызы қандай?

б) Көшбасшылық стилдері: авторитарлық, демократиялық және либеральды стильдер мен олардың тиімділігі туралы түсіндіріңіз.

с) Организациялық құрылымды анықтау кезінде қандай негізгі факторларды ескеру қажет?

д) Операциялық менеджмент пен стратегиялық менеджмент арасындағы айырмашылықты түсіндіріңіз.

г) Қалай тиімді жұмыс тобын құруға болады? Топтағы рөлдерді қалай бөлісуге болады?

ж) Қандай ұйымдық өзгерістер ұйымның табысты дамуына әкелуі мүмкін және оларды басқару қалай жүзеге асырылады?

Жоба немесе эссе

1. «Стратегиялық менеджмент және оның ұйымдағы рөлі» тақырыбы бойынша 500-700 сөзден тұратын эссе жазыңыз. Бұл эсседе стратегиялық менеджменттің негізгі принциптері мен оның ұйымның табыстылығына әсерін талдаңыз.

2. «Көшбасшылық және оның ұйымдағы маңызы» тақырыбы бойынша эссе жазыңыз. Көшбасшы болу үшін қандай қасиеттер қажет және көшбасшылықтың ұйымдағы тиімділігі туралы өз пікіріңізді білдіріңіз.

Қолданбалы тапсырмалар

Менеджментте қолданылатын қандай басқару стильдерін білесіз? Әр стильдің артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаңыз.

Ұйымның тиімділігін арттыру үшін қандай әдістерді қолдануға болады? Өз тәжірибенізден мысал келтіріңіз.

3. Кәсіпорынның қаржылық жағдайын бағалау үшін қандай құралдарды қолдану қажет? Қаржылық талдауды қалай жүзеге асырасыз?

Диагностикалық тапсырмалар

1. Ұйымдастырушылық құрылымның тиімділігін бағалаңыз. Кез келген компанияның немесе мекеменің құрылымын саралап, оның қаншалықты тиімді жұмыс істейтінін түсіндіріңіз.

2. Менеджменттегі шешім қабылдау процесін модельдеу. Белгілі бір жағдайда шешім қабылдау процесін қалай ұйымдастыруға болады?

Оқу нәтижелерін бағалау (пайыздарды пайдалана отырып)

Бағалау нысаны	Ең жоғары балл	Салмағы (%)
1. Аралық тест	30 балл	20%
2. Қорытынды тест	40 балл	30%
3. Проектная работа	50 балл	25%
4. Шағын-сабақ (шағын іс-шара)	30 балл	10%
5. Өзіндік жұмыс	20 баллов	10%
6. Рефлексия және өзіндік бағалау	10 балл	5%

Қорытынды нәтижелерді бағалау мысалы:

Аралық тестілеу (20%): тыңдаушы 30-дан 24 ұпай жинады (80%).

Қорытынды тестілеу (30%): тыңдаушы 40-тан 35 балл жинады (87.5%).
Жобалық жұмыс (25%): тыңдаушы 50-ден 40 балл жинады (80%).
Шағын сабақтар (10%): тыңдаушы 30-дан 25 ұпай жинады (83.3%).
Өзіндік жұмыс (10%): тыңдаушы 20-дан 15 балл жинады (75%).
Рефлексия және өзін-өзі бағалау (5%): тыңдаушы 10-нан 8 ұпай жинады (80%).

Қорытынды есеп:

1. Аралық тестілеу (20%):
 $80\% \times 20 = 16$ ұпай
2. Қорытынды тестілеу (30%):
 $87.5\% \times 30 = 26.25$ ұпай
3. Жобалық жұмыс (25%):
 $80\% \times 25 = 20$ ұпай
4. Шағын сабақтар (10%):
 $83.3\% \times 10 = 8.33$ ұпай
5. Өзіндік жұмыс (10%):
 $75\% \times 10 = 7.5$ ұпай
6. Рефлексия және өзін-өзі бағалау (5%):

$80\% \times 5 = 4$ ұпай

Қорытынды баға:

Жалпы балл = $16 + 26.25 + 20 + 8.33 + 7.5 + 4 = 82.08$ балл

Қорытынды пайыз: 82.08%.

Рейтинг:

90% және одан жоғары-тамаша

75% - 89% - жақсы

60% — 74% - қанағаттанарлық

60% — дан аз-қанағаттанарлықсыз

Бұл мысалда тыңдаушы 82.08% жинады, бұл "жақсы"бағасына сәйкес келеді.

9. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Курстан кейінгі сүйемелдеу - бұл біліктілікті арттыру бағдарламасын аяқтағаннан кейін қатысушыларға олардың кәсіби дамуын қолдау мақсатында ұсынылатын әртүрлі әдістер мен қызметтердің жиынтығы. Мұндай сүйемелдеу курстың тиімділігін арттырып, қатысушыларға теориялық білімді практикада қолдануға мүмкіндік береді. Бұл кезеңде оқу процесін жалғастыру, қосымша көмек алу және алған білімді нақты жұмыс жағдайларында қолдану маңызды.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің мақсаты

Кәсіби дағдыларды тұрақты түрде дамыту - курстың барысында алынған білім мен дағдыларды нығайту және оларды нақты жұмыс жағдайларында тиімді қолдану.

Практикалық қолдау көрсету – курсты аяқтағаннан кейін білім алушыларға практикалық көмек көрсету, олардың мәселелерін шешуге бағытталған ұсыныстар мен кеңестер беру.

Кері байланыс алу және өзара тәжірибе алмасу - Білім алушылардың тәжірибелерімен бөлісуге, сұрақтар мен мәселелерді талқылауға арналған

жағдай жасау.

Тұрақты кәсіби өсуге ынталандыру - оқытушылар мен педагогикалық қызметкерлердің кәсіби өсуін қамтамасыз ету үшін курстан кейінгі қосымша білім беру бағдарламалары мен ресурстарды ұсыну.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің нәтижелері

- Өзара тәжірибе алмасу және кәсіби өсу-курстан кейінгі сүйемелдеу мұғалімдердің өзара тәжірибе алмасуын және жаңа идеяларды енгізуін ынталандырады. Бұл педагогтардың кәсіби өсуіне ықпал етеді.

- Кәсіби дағдылардың жетілдірілуі-курсты аяқтағаннан кейін білім алушыларға қолдау көрсету олардың кәсіби дағдыларын әрі қарай дамытуға мүмкіндік береді. Бұл, әсіресе, арнайы білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіруге бағытталған.

Білім алушылардың ынтасы мен мотивациясын арттыру-курстан кейінгі қолдау білім алушылардың кәсіби өсуге деген ынтасын арттырады, олар өз салаларында одан әрі дамуға, жаңа білім мен тәжірибе алуға ұмтылады.

Тұрақты кәсіби қолдау-курстан кейінгі сүйемелдеу қатысушылардың жаңа әдістер мен стратегияларды меңгеруін қамтамасыз етеді, олардың кәсіби тұрғыдан үздіксіз дамуына ықпал етеді.

Осы курс тыңдаушыларын курстан кейінгі сүйемелдеуді түрлі ақпараттық-коммуникациялық құралдардың (электрондық пошта, мессенджерлер – WhatsApp, Telegram, әлеуметтік желілер – Facebook, сервистер - Google – Duo, Hangouts, Zoom және т.б.) көмегімен біліктілікті арттыру Бағдарламасын іске асыратын оқытушылар жүзеге асырады.

Оқу-әдістемелік материал интернет-платформада орналастырылады www.center-nit.kz

Курстан кейінгі сүйемелдеу әр түрлі формада жүзеге асырылады:

- жеке және топтық консультациялар түрінде (оның ішінде бейнеконференция режимінде);

- мәтіндік және бейнематериалдарды пайдалана отырып, әдістемелік және нормативтік-құқықтық сүйемелдеу;

- әдістемелік семинарлар (вебинарлар), дөңгелек үстелдер және т. б.;

- ғылыми-практикалық конференциялар.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Сағындықова А. М. (2021). *«Білім беру ұйымдарын басқару: теориясы мен практикасы»*. – Алматы

Бұл кітап мектеп басқармасы мен білім беру ұйымдарындағы басқару процестері мен басқарушылық әдістерге арналған. Қазіргі заманғы білім беру жүйесіндегі басқару мәселелері мен инновациялық шешімдер қарастырылған.

2. Қожахметова, Г. Ж. (2022). *«Білім берудегі басқару және көшбасшылық»*. – Алматы: "Ұлағат" баспасы.

Мектеп басшылығының басқару процестеріндегі маңызы, көшбасшылық қасиеттер мен басқарушылық стратегиялар жайлы толық мәлімет береді.

3. Мырзахметова, А. А. (2020). *«Білім беруді басқарудың жаңа әдістері»*. – Алматы: "Жібек жолы" баспасы.

Бұл кітапта білім беру басқару жүйесінде жаңа тәсілдер мен әдістер, сондай-ақ қазіргі уақытта мектепте білім беру процесін басқаруды цифрландыруға бағытталған стратегиялар қарастырылған.

4. Әбдіқалыкова, А. С. (2023). *«Цифрлық білім беру және басқару»*. – Алматы: "Аруна" баспасы.

Цифрландырудың білім беру жүйесіне әсері, білім беру ұйымдарында цифрлық технологияларды енгізу, сондай-ақ білім беру сапасын бақылаудың жаңа әдістері туралы жазылған.

5. Нұрмұхамбетов, С. К. (2024). *«Инклюзивті білім беру мен мектеп басқаруы»*. – Алматы: "Қазақстан университеті" баспасы.

Инклюзивті білім берудің басқарылуы және инклюзивті білім беру ортасын басқару туралы кеңінен қарастырылған.

Қосымша әдебиеттер:

6. Асанова, М. Д. (2022). *«Білім берудегі басқару әдістері: тәжірибе және теория»*. – Алматы: "Білім" баспасы.

Білім беру ұйымдарында тиімді басқару әдістері мен тәсілдері туралы кең ауқымды кітап. Басқарушыларға арналған практикалық кеңестер мен ұсыныстар бар.

7. Ғалымбекова, Г. Е. (2023). *«Мектеп жүйесінде инновацияларды басқару»*. – Алматы: "Тұлға" баспасы.

Мектеп жүйесінде инновациялық өзгерістерді басқару, жаңа әдістерді енгізу және өзгерістерге бейімделу жолдары туралы жазылған.

8. Тұрарбекова, Ж. С. (2020). *Мектептегі өзгерістер мен реформаларды басқару*. – Алматы: "Білім ордасы" баспасы.

Мектептердегі реформалар мен өзгерістерді тиімді басқарудың әдістері мен стратегиялары туралы.

9. Бейсенова, Л. Б. (2024). *Білім беру ұйымдарындағы көшбасшылық және менеджмент*. – Алматы: "Ақыл-ой" баспасы.

Білім беру ұйымдарындағы көшбасшылық қасиеттер мен менеджмент процесстері туралы зерттеулер.

10. Тұрсынова, Қ. Ж. (2021). *Мектептегі оқу процесін басқару*. – Алматы: "Тұран" баспасы.

Оқу процесін тиімді басқару үшін қолданылатын түрлі әдістер мен тәсілдер туралы жазылған кітап.

Электронды ресурстар:

Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту Министрлігі (2023). *Білім беру ұйымдарын басқару және инклюзивті білім беру*. – edu.gov.kz

Мектептегі басқару мен инклюзивті білім беруді ұйымдастыру жөніндегі ресми ақпараттар.

Ұлттық білім беру сапасын бағалау орталығы (2022). *«Мектеп басқару және цифрлық білім беру құралдары»*. – nkaoko.kz

Мектепті басқару жүйесінде цифрлық құралдарды қолданудың тиімді әдістері мен ұсыныстары.

Қазақстандық педагогикалық қоғам (2021). *«Жаңа білім беру реформаларын басқару»*. – ped.kz

Қазіргі білім беру реформаларын тиімді басқару бойынша вебинарлар мен онлайн-курстар.

Coursera, edX (2022). *Educational Leadership and Management*.

Оқу процесін басқару мен білім беру жүйесінде көшбасшылықты дамыту туралы онлайн курстар (интернационалды платформалар).

“Digital Education in Kazakhstan” (2023). «Цифрландыру мен оқу процесін басқару».

Қазақстандағы білім беру процесін цифрландыруға бағытталған жаңа әдістер мен жобалар.

«Білім берудегі менеджмент: қазіргі заманғы тәсілдер мен тиімді басқару»
бағдарламасына

144 академиялық сағатқа арналған оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабактың тақырыптары	Бейнесабақтар	Өз бетінше оқу	Барлығы ак.сағ.
1	Модуль 1.Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету			6
1.1	Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер		2	2
1.2	Білім беру ұйымдарының басшыларының қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер.		2	2
1.3	Білім беру басқарушыларының біліктілігін арттыру және сертификаттау туралы құжаттар		2	2
2	Модуль 2. Психолого-педагогикалық құзыреттілік			6
2.1	Білім беру ұйымдарында стратегиялық және операциялық басқарудың негіздері		2	2
2.2	Білім беру процесін басқарудың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері		2	2
2.3	Білім беру ұйымында қызметкерлерді басқарудағы психолого-педагогикалық тәсілдер		2	2
3	Модуль 3. Мазмұны			128
3.1	Қазіргі заманғы білім сапасы мен білім беру процестерін мониторингтеу тәсілдері	4	4	8
3.2	Білім беру процесін басқаруды цифрландыру	4	4	8
3.3	Білім беру ұйымында өзгерістерді басқару: инновациялар мен реформалар	2	2	4
3.4	Серіктестік педагогикасы: ата-аналармен, қоғаммен және сыртқы серіктестермен өзара әрекеттесу	4	4	8
3.5	Білім берудегі көшбасшылық: басшылардың басқарушылық және көшбасшылық қасиеттерін дамыту	6	6	12
3.6	Инклюзивті білім беру: инклюзивті білім беру ортасын басқару	6	6	12
3.7	Білім беру ұйымында қаржылық және материалдық-техникалық басқару	2	2	4
3.8	Мәдениет пен құндылықтарды дамыту-табысты білім беру процесінің негізі ретінде	4	4	8
3.9	Педагогикалық процесстерде жанашылдықтарды басқару	4	4	8

3.10	Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы мәселелер мен шешімдер	6	6	12
4.1	Цифрлық технологияларды білім беру мекемелерінің басқару процестеріне енгізу	4	4	8
4.2	Білім беру процесінің сапасын мониторингтеу және бағалау үшін цифрлық платформалар	6	6	12
4.3	Оқу процесін цифрландыру: технологияларды тиімді пайдалану үшін тәсілдер мен стратегиялар	4	4	8
4.4	Оқу процесінде коммуникация және ынтымақтастықты басқару құралдары	4	4	8
4.5	Цифрлық технологияларды пайдалана отырып қызметкерлерді басқару	4	4	8
5	Модуль 5.Қорытынды тесттілеу			4
5.1	Теориялық бөлім		2	2
5.2	Практикалық бөлім	2		2
Барлығы				144

108 академиялық сағатқа арналған оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Бейнесабақтар	Өз бетінше оқу	Барлығы ак.сағ.
1	Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер			
1.1	Білім беру ұйымдарының басшыларының қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер.		3	3
1.2	Білім беру басқарушыларының біліктілігін арттыру және сертификаттау туралы құжаттар		3	3
1.3	Модуль 2. Психолого-педагогикалық құзыреттілік			
2	Білім беру ұйымдарында стратегиялық және операциялық басқарудың негіздері			
2.1	Білім беру процесін басқарудың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері		2	2
2.2	Білім беру ұйымында қызметкерлерді басқарудағы психолого-педагогикалық тәсілдер		2	2
2.3	Модуль 3. Мазмұны		2	2
3	Қазіргі заманғы білім сапасы мен білім беру процестерін мониторингтеу тәсілдері			4
3.1	Білім беру процесін басқаруды цифрландыру	4	4	6
3.2	Білім беру ұйымында өзгерістерді басқару: инновациялар мен реформалар	2	4	6
3.3	Серіктестік педагогикасы: ата-аналармен, қоғаммен және сыртқы серіктестермен өзара әрекеттесу	4	4	6
3.4	Білім берудегі көшбасшылық: басшылардың басқарушылық және көшбасшылық қасиеттерін дамыту	6	4	6
3.5	Инклюзивті білім беру: инклюзивті білім беру ортасын басқару	6	6	6

3.6	Білім беру ұйымында қаржылық және материалдық-техникалық басқару	2	6	6
3.7	Мәдениет пен құндылықтарды дамыту-табысты білім беру процесінің негізі ретінде	4	4	4
3.8	Педагогикалық процесстерде жаңашылдықтарды басқару	4	4	4
3.9	Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы мәселелер мен шешімдер	6	4	4
3.10	Цифрлық технологияларды білім беру мекемелерінің басқару процестеріне енгізу	4	6	6
3.11	Білім беру процесінің сапасын мониторингтеу және бағалау үшін цифрлық платформалар	6	4	4
3.12	Оқу процесін цифрландыру: технологияларды тиімді пайдалану үшін тәсілдер мен стратегиялар	4	6	6
3.13	Оқу процесінде коммуникация және ынтымақтастықты басқару құралдары	4	2	6
3.14	Цифрлық технологияларды пайдалана отырып қызметкерлерді басқару	4	6	8
3.15	Модуль 5.Қорытынды тесттілеу		6	8
4	Теориялық бөлім			
4.1	Практикалық бөлім	2	3	3
4.2	Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер			1
Барлығы				108

80 академиялық сағатқа арналған оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Бейнесабақтар	Өз бетінше оқу	Барлығы ак. сағ.
1	Модуль 1.Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету			6
1.1	Қазақстан Республикасындағы білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер		3	3
1.2	Білім беру ұйымдарының басшыларының қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер.		3	3
1.3	Білім беру басқарушыларының біліктілігін арттыру және сертификаттау туралы құжаттар			
2	Модуль 2. Психолого-педагогикалық құзыреттілік			6
2.1	Білім беру ұйымдарында стратегиялық және операциялық басқарудың негіздері		2	2
2.2	Білім беру процесін басқарудың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері		2	2
2.3	Білім беру ұйымында қызметкерлерді басқарудағы психолого-педагогикалық тәсілдер		2	2

3	Модуль 3. Мазмұны			64
3.1	Қазіргі заманғы білім сапасы мен білім беру процестерін мониторингтеу тәсілдері		4	4
3.2	Білім беру процесін басқаруды цифрландыру		4	4
3.3	Білім беру ұйымында өзгерістерді басқару: инновациялар мен реформалар		2	2
3.4	Серіктестік педагогикасы: ата-аналармен, қоғаммен және сыртқы серіктестермен өзара әрекеттесу		4	4
3.5	Білім берудегі көшбасшылық: басшылардың басқарушылық және көшбасшылық қасиеттерін дамыту		6	6
3.6	Инклюзивті білім беру: инклюзивті білім беру ортасын басқару		6	6
3.7	Білім беру ұйымында қаржылық және материалдық-техникалық басқару		2	2
3.8	Мәдениет пен құндылықтарды дамыту-табысты білім беру процесінің негізі ретінде		4	4
3.9	Педагогикалық процесстерде жаңашылдықтарды басқару		4	4
3.10	Мектеп оқушыларының қауіпсіздігі мен әл-ауқатын басқарудағы мәселелер мен шешімдер		6	6
3.11	Цифрлық технологияларды білім беру мекемелерінің басқару процестеріне енгізу		4	4
3.12	Білім беру процесінің сапасын мониторингтеу және бағалау үшін цифрлық платформалар		6	6
3.13	Оқу процесін цифрландыру: технологияларды тиімді пайдалану үшін тәсілдер мен стратегиялар	2	2	4
3.14	Оқу процесінде коммуникация және ынтымақтастықты басқару құралдары	2	2	4
3.15	Цифрлық технологияларды пайдалана отырып қызметкерлерді басқару	2	2	4
4	Модуль 5.Қорытынды тесттілеу			4
4.1	Теориялық бөлім		3	3
4.2	Практикалық бөлім	1		1
Барлығы				80